

پایش محیط کسب و کار ایران در پاییز ۱۳۹۳
(ارزیابی ۲۹۲ شکل اقتصادی سراسر کشور
از مؤلفه‌های ملی محیط کسب و کار در ایران)

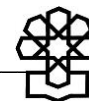
معاونت پژوهش‌های اقتصادی
دفتر: مطالعات اقتصادی

کد موضوعی: ۲۲۰
شماره مسلسل: ۱۴۲۹۵
خردادماه ۱۳۹۴

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده.....
۲	مقدمه.....
۳	روش‌شناسی گزارش پایش محیط کسب‌وکار ایران.....
۶	ارزیابی ۲۹۲ تشکل اقتصادی سراسر کشور از مؤلفه‌های ملی محیط کسب‌وکار در پاییز ۱۳۹۳.....
۱۲	نتایج ارزیابی پایش محیط کسب‌وکار ایران در پاییز ۱۳۹۳.....
۱۵	تحلیل وضعیت محیط کسب‌وکار ایران در پاییز ۱۳۹۳ براساس نظریه عمومی کارآفرینی شین.....
۲۴	پاسخ تشکل‌های اقتصادی به دو سؤال ویژه پاییز ۱۳۹۳.....
۲۶	پیوست‌ها.....
۴۰	منابع و مأخذ.....

پایش محیط کسب‌وکار ایران در پاییز ۱۳۹۳
(ارزیابی ۲۹۲ تشکل اقتصادی سراسر کشور
از مؤلفه‌های ملی محیط کسب‌وکار در ایران)

چکیده

گزارش‌های فصلی پایش محیط کسب‌وکار ایران از تابستان ۱۳۸۹ به‌طور مستمر توسط مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با همکاری تشکل‌های اقتصادی سراسر کشور تهیه و منتشر می‌شود. این گزارش‌ها، ارزیابی تشکل‌های اقتصادی ایران از مؤلفه‌های ملی محیط کسب‌وکار در ایران را ارائه می‌کند. براساس پاسخ ۲۹۲ تشکل اقتصادی از سراسر کشور به پرسشنامه این گزارش، برآیند (میانگین وزنی) ارزیابی ۲۱ مؤلفه ملی محیط کسب‌وکار ایران در پاییز ۱۳۹۳، ۵/۸۱ از ۱۰ (۱۰ بدترین ارزیابی) است که اندکی بدتر از ارزیابی تابستان ۱۳۹۳ (با میانگین ۵/۷۶) است، اما تشکل‌های مشارکت‌کننده در این پیمایش‌ها، محیط کسب‌وکار ایران در پاییز ۱۳۹۳ را در مقایسه با فصل مشابه سال قبل (پاییز ۱۳۹۲ با میانگین ۵/۸۹ از ۱۰) مساعدتر ارزیابی کرده‌اند.

این مطالعه نشان می‌دهد از نظر تشکل‌های اقتصادی مشارکت‌کننده در تهیه این گزارش، برآیند ارزیابی مؤلفه‌های ملی محیط کسب‌وکار در ایران طی پاییز ۱۳۹۳ همچنان در وضعیت نامساعد (۵/۸۱ از ۱۰) قرار داشته است. در این مطالعه، به‌ترتیب سه مؤلفه «مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها»، «ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی» و «وجود مفاصد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی» نامناسب‌تر از بقیه مؤلفه‌ها ارزیابی شده‌اند و مؤلفه‌های «ضعف زیرساخت‌های تأمین برق»، «ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل» و «ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به دست مصرف‌کننده» نسبت به سایر مؤلفه‌ها در پاییز ۱۳۹۳ بهتر ارزیابی شده‌اند.

تشکل‌های اقتصادی استان‌های کردستان، خراسان شمالی، لرستان و بوشهر به‌ترتیب با میانگین ارزیابی ۷/۲۱، ۶/۸۳، ۶/۷۱ و ۶/۷۰ مجموعاً ارزیابی بدتر و تشکل‌های اقتصادی استان‌های اردبیل، گیلان، قزوین و یزد به‌ترتیب با میانگین ارزیابی ۴/۷۸، ۴/۸۹، ۵/۰۰ و ۵/۲۶ مجموعاً ارزیابی بهتری نسبت به سایر استان‌ها از وضعیت مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار در پاییز ۱۳۹۳ ارائه کرده‌اند.

در پرسشنامه این مطالعه معمولاً یک یا دو سؤال گزینه‌دار درباره مسائل روز محیط کسب‌وکار از تشکل‌های اقتصادی پرسیده می‌شود. در پرسشنامه پاییز ۱۳۹۳، دو سؤال ارائه شده بود که متن سؤال و درصد پاسخ‌های تشکل‌های مشارکت‌کننده در این مطالعه به‌شرح زیر است:

سؤال ۱. در پاییز امسال نسبت به پاییز سال گذشته (۱۳۹۲)، میزان تولید در واحدهای عضو

تشکل شما چه تغییری کرده است؟

۱. بیشتر شده است (۱۷/۱ درصد)
۲. تفاوتی نکرده است (۲۴ درصد)
۳. کمتر شده است (۴۷/۳ درصد)
۴. بی‌پاسخ (۱۱/۶ درصد)

سؤال ۲. کدام گزینه برای نرخ ارز (تومان بر حسب دلار) برای تولید و سرمایه‌گذاری واحدهای

عضو تشکل شما مفیدتر است؟

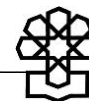
۱. بالاتر از ۲۸۵۰ تومان (۷/۵ درصد)
۲. حدود ۲۸۵۰ تومان (۳۰/۸ درصد)
۳. پایین‌تر از ۲۸۵۰ تومان (۵۰/۳ درصد)
۴. بی‌پاسخ (۱۱/۳ درصد)

مقدمه

مؤلفه‌های ملی محیط کسب‌وکار، مجموعه عواملی هستند که به‌طور مشترک بر اداره و عملکرد همه بنگاه‌ها در جامعه مورد مطالعه اثر می‌گذارند، اما تقریباً خارج از کنترل مدیران بنگاه‌ها هستند. محیط کسب‌وکار عمدتاً در حوزه بنگاه‌های کوچک و متوسط بررسی و مطالعه می‌شود، زیرا بنگاه‌های بزرگ تا حدودی می‌توانند با صرف هزینه‌هایی مانند تبلیغات برای تغییر فرهنگ مصرفی و یا عملیات لابی در محافل سیاستگذار، عوامل خارجی مؤثر بر اداره و عملکرد بنگاه‌هایشان را مهار کنند، اما بنگاه‌های کوچک و متوسط چنین قابلیت‌هایی ندارند و به همین دلیل بهبود محیط کسب‌وکار برای بنگاه‌های کوچک و متوسط اهمیت زیادی دارد.

گزارش حاضر، هفدهمین گزارش مستمر فصلی است که با ابزار پرسشنامه و براساس «ادراک‌سنجی» تشکل‌های اقتصادی در سراسر کشور از وضعیت ۲۱ مؤلفه محیط کسب‌وکار ایران در دوره سه‌ماهه پاییز ۱۳۹۳ تهیه شده است.

مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار در این گزارش طی زمستان ۱۳۸۸ تا بهار ۱۳۸۹ به روش دلفی با مشارکت ۸۰ تشکل اقتصادی سراسری به‌دست آمده است. مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار در این گزارش‌ها به اقتضا و متناسب با شرایط اقتصاد ایران شناسایی و تعریف شده‌اند و با شاخص‌های مشهور بین‌المللی

نظیر شاخص «انجام کسب و کار» بانک جهانی^۱ یا گزارش جهانی رقابت پذیری^۲ تفاوت‌هایی دارند. در بخش اول این گزارش، ارزیابی تشکلهای اقتصادی از وضعیت مؤلفه‌های محیط کسب و کار در ایران طی پاییز ۱۳۹۳ ارائه می‌شود. در این بخش، اختصاص نمره ۱۰ به هر مؤلفه به‌منزله بدترین ارزیابی از وضعیت آن مؤلفه بر محیط کسب و کار است و نمره ۱، به این معناست که آن مؤلفه در دوره مورد بررسی، بر عملکرد یا اداره بنگاه‌های تحت پوشش تشکلهای ارزیابی‌کننده، تأثیر نداشته است. در بخش دوم این گزارش پاسخ تشکلهای مشارکت‌کننده به دو سؤال خاص مربوط به دوره زمانی تهیه این تحقیق در پاییز ۱۳۹۳ ارائه شده است.

روش‌شناسی گزارش پایش محیط کسب و کار ایران

گروه مطالعات محیط کسب و کار در مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در ابتدای تشکیل در زمستان ۱۳۸۸، براساس تعریف «محیط کسب و کار»، از حدود ۸۰ تشکلهای اقتصادی سراسر کشور شامل اتاق‌های بازرگانی صنایع و معادن، انجمن‌های مدیران صنایع، شوراهای اصناف، خانه‌های صنعت و معدن و کانون‌های عالی کارفرمایی، درخواست کرد تا «عواملی که بر عملکرد و اداره بنگاه‌های زیرمجموعه خود مؤثر؛ اما خارج از کنترل مدیران بنگاه‌ها هستند»^۳ را معرفی کنند. طی سه مرحله نظرخواهی مکرر با روش دلفی از جامعه آماری یاد شده، در طول بهمن‌ماه ۱۳۸۸ تا خردادماه ۱۳۸۹، مجموعاً ۲۲ عامل یا مؤلفه محیط کسب و کار ایران شناسایی شد.

در تدوین این مؤلفه‌ها تلاش شد هر مؤلفه با تعابیری معرفی شود تا حداکثر مفاهمه و برداشت از مفهوم هر مؤلفه میان تدوین‌کننده، خوانندگان گزارش و نیز ارزیابی‌کنندگان هر مؤلفه ایجاد شود. به همین دلیل برخی مؤلفه‌ها با عباراتی نسبتاً مفصل توصیف شده‌اند. درحالی که مؤلفه‌های مشابه در گزارش‌های بین‌المللی با عبارات کوتاه‌تری معرفی می‌شوند، در این گزارش‌ها هر مؤلفه از چندین نماگر تشکیل شده که مفاهمه و دقت آن گزارش‌ها را بیشتر کرده است.

در این گزارش به‌منظور محاسبه شاخص ارزیابی هر مؤلفه ابتدا میانگین ارزیابی تشکلهای هر استان در هر بخش P_{ij} محاسبه شد. در فرمول زیر P_{ijk} ارزیابی تشکلهای اقتصادی مشارکت‌کننده (n) هر استان (i) در هر بخش (j) است و اندیس k نشان‌دهنده تشکلهای مورد نظر است.

$$P_{ij} = \frac{\sum_{k=1}^n P_{ijk}}{n_{ij}}$$

شایان ذکر است در مواردی که میانگین ارزیابی هر استان در هر بخش موجود نبود از برآورد آن

۱. Ease of Doing Business Index

۲. Global Competitiveness Report

۳. جمله داخل گیومه، تعریف محیط کسب و کار (Business Environment) محسوب می‌شود.

براساس دوره‌های گذشته استفاده شد.

وزن‌های استانی W_i برای محاسبه شاخص هر مؤلفه براساس سهم استان از تولید ناخالص داخلی بدون نفت کل کشور و وزن‌های بخشی S_j براساس سهم بخش از تولید ناخالص داخلی بدون نفت کل کشور محاسبه شده است. شایان ذکر است که وزن تشکل‌های اقتصادی که در بیش از یک استان شعبه داشته و ماهیت سراسری دارند^۱ با وزن ۵۰ درصد از نظر تعلق استانی لحاظ شده‌اند.

جدول ۱. وزن‌های بخشی S_j

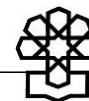
بخش مربوطه	وزن براساس سهم هر بخش از تولید ناخالص داخلی بدون نفت سال ۱۳۹۰ (درصد)
کشاورزی	۱۰/۶۸
صنعت و معدن	۳۱/۳۹
خدمات	۵۷/۹۳
جمع	۱۰۰

جدول ۲. سهم هر استان از تولید ناخالص داخلی بدون نفت (وزن‌های استانی W_i) (درصد)

استان	وزن	استان	وزن
آذربایجان شرقی	۱/۹۱	فارس	۲/۴۹
آذربایجان غربی	۱/۲۵	قزوین	۰/۸۵
اردبیل	۰/۵۸	قم	۰/۵۹
اصفهان	۳/۵۷	کردستان	۰/۶۱
البرز	۱/۵۷	کرمان	۱/۶۲
ایلام	۰/۲۷	کرمانشاه	۱/۰۲
بوشهر	۱/۶۹	کهگیلویه و بویراحمد	۰/۲۶
تهران	۱۳/۹۷	گلستان	۰/۷۰
چهارمحال و بختیاری	۰/۴۰	گیلان	۱/۲۷
خراسان جنوبی	۰/۲۹	لرستان	۰/۷۰
خراسان رضوی	۳/۳۰	مازندران	۲/۰۲
خراسان شمالی	۰/۳۵	مرکزی	۱/۰۲
خوزستان	۲/۹۲	هرمزگان	۰/۹۷
زنجان	۰/۵۲	همدان	۰/۸۹
سمنان	۰/۵۵	یزد	۱/۰۸
سیستان و بلوچستان	۰/۷۵	تشکل‌های کشوری*	۵۰

توضیح: وزن تشکل‌های کشوری براساس نظر هیئت علمی این مطالعه برابر با مجموع وزن همه استان‌ها در نظر گرفته شده است. از آنجا که مجموع وزن همه استان‌ها و تشکل‌های کشوری باید برابر ۱۰۰ درصد باشد، وزن تشکل‌های کشوری ۵۰ درصد به دست می‌آید.

۱. براساس ماده (۱) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، آن دسته از تشکل‌های اقتصادی که در چندین استان کشور شعبه و عضو داشته باشند «تشکل اقتصادی سراسری» نامیده می‌شوند.

براساس وزن‌های بخشی S_j شاخص ارزیابی هر مؤلفه در هر استان با استفاده از فرمول زیر محاسبه می‌شود.

$$I_i = \sum_{j=1}^3 S_j P_{ij}$$

و براساس وزن‌های استانی W_i شاخص ارزیابی هر مؤلفه در هر بخش با استفاده از فرمول زیر محاسبه می‌شود.

$$I_j = \sum_{i=1}^m W_i P_{ij}$$

براساس وزن‌های استانی W_i و وزن‌های بخشی S_j شاخص ارزیابی هر مؤلفه در کل با استفاده از فرمول زیر محاسبه می‌شود.

$$I = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^3 W_i S_j P_{ij}$$

براساس این روابط زیر بین شاخص‌های ارزیابی هر مؤلفه برقرار است.

$$I = \sum_{j=1}^3 S_j I_j$$

$$I = \sum_{i=1}^n W_i I_i$$

در انتها نیز میانگین شاخص‌های ارزیابی مؤلفه‌ها به‌عنوان میانگین وزنی ارزیابی شکل‌های اقتصادی مشارکت‌کننده در این مطالعه از مؤلفه‌های ملی محیط کسب‌وکار محاسبه می‌شود.

از آنجا که نسبت تعداد پرسشنامه‌های معتبر دریافتی به تعداد پرسشنامه‌های ارسالی در این گزارش کمتر از استاندارد (۸۰ درصد از کل) است، به همین دلیل نتایج این پرسشنامه به کل شکل‌های اقتصادی کشور تعمیم داده نشده و ادعا نمی‌شود نتایج این گزارش نظر «تشکل‌های اقتصادی ایران» است، بلکه صرفاً ادعا می‌شود که این گزارش، «ارزیابی ۲۹۲ تشکل اقتصادی سراسر کشور از ۲۱ مؤلفه ملی محیط کسب‌وکار ایران» است.

شاخص ارزیابی تشکل‌های اقتصادی از مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار در این گزارش می‌تواند به‌عنوان یک متغیر جانشین^۱ برای نشان دادن شرایط محیط کسب‌وکار ایران به‌کار رود. محاسبه شاخص بر مبنای نظر تشکل‌های اقتصادی ایران به‌جای بنگاه‌ها این مزیت را دارد که تأثیر محیط درونی بنگاه‌ها بر روی ارزیابی مؤلفه‌های مورد بررسی را حداقل می‌کند و در واقع تشکل‌ها به‌عنوان

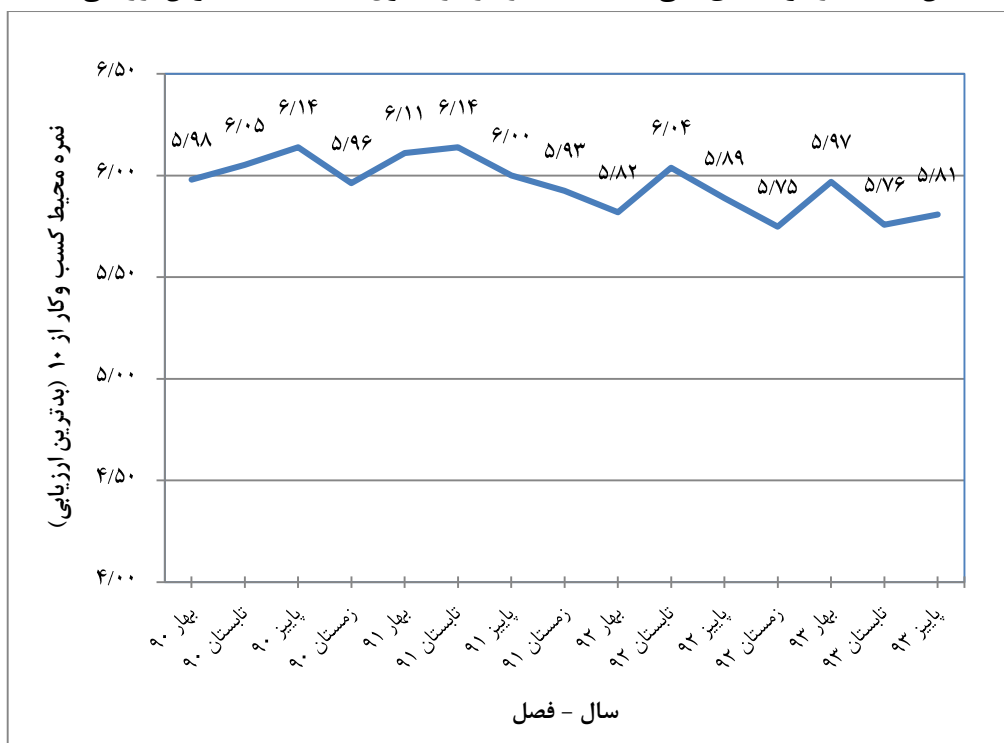
۱. Proxy

واحدهایی که تحت تأثیر محیط درونی یک بنگاه خاص نبوده و از محیطی که بنگاه‌ها با آنها در تعامل هستند اطلاع دارند، برای محاسبه متغیر جانشین شاخص محیط کسب‌وکار ایران و نیز سیاستگذاری‌های مربوط به بهبود محیط کسب‌وکار در کشور مناسب به نظر می‌رسد.

ارزیابی ۲۹۲ تشکل اقتصادی سراسر کشور از مؤلفه‌های ملی محیط کسب‌وکار در پاییز ۱۳۹۳

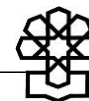
برآیند (میانگین وزنی) ارزیابی ۲۹۲ تشکل اقتصادی مشارکت‌کننده در این مطالعه از ۲۱ مؤلفه محیط کسب‌وکار ایران در پاییز ۱۳۹۳، کمیت ۵/۸۱ از ۱۰ (عدد بزرگ‌تر، ارزیابی بدتر) بوده است که نسبت به فصل قبل (۵/۷۶ در تابستان ۱۳۹۳) بدتر ارزیابی شده است (نمودار ۱).

نمودار ۱. مقایسه میانگین وزنی ارزیابی تشکل‌های اقتصادی مشارکت‌کننده در این مطالعه از مؤلفه‌های ملی محیط کسب‌وکار در فصول گذشته (۱۰ بدترین ارزیابی)

لازم به یادآوری است:

از نظر تشکل‌های اقتصادی مشارکت‌کننده در این پیمایش نامساعدترین مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار ایران در پاییز ۱۳۹۳ به ترتیب عبارتند از: «مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها»، «ضعف

بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی» و «وجود مفاسد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی». مؤلفه‌هایی که در پایش پاییز ۱۳۹۳، مساعدتر از سایر مؤلفه‌ها ارزیابی شده‌اند نیز به ترتیب عبارتند از: «ضعف زیرساخت‌های تأمین برق»، «ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل» و «ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به دست مصرف‌کننده».

جدول ۳، مساعدترین و نامساعدترین مؤلفه‌های ارزیابی شده توسط تشکل‌های اقتصادی مشارکت‌کننده در این مطالعات را طی پنج فصل منتهی به پاییز ۱۳۹۳ نشان می‌دهد.

جدول ۴، ارزیابی تشکل‌های مشارکت‌کننده از مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار در پاییز ۱۳۹۳ در مقایسه با همین ارزیابی در پاییز سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ نشان می‌دهد.

جدول ۵ نیز نتیجه ارزیابی تشکل‌های اقتصادی از ۲۱ مؤلفه محیط کسب‌وکار در پاییز ۱۳۹۳ را به تفکیک استان‌ها و میانگین ارزیابی نهایی هر مؤلفه نشان می‌دهد.

و بالاخره جدول ۶ ارزیابی تشکل‌های اقتصادی مشارکت‌کننده از مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار در فصول گذشته به تفکیک بخش‌های اقتصادی را نشان می‌دهد.

جدول ۳. مقایسه مساعدترین و نامساعدترین مؤلفه‌های ارزیابی شده توسط تشکل‌های اقتصادی مشارکت‌کننده در پنج فصل منتهی به پاییز ۱۳۹۳

عنوان	پاییز ۱۳۹۲	ارزیابی	زمستان ۱۳۹۲	ارزیابی	بهار ۱۳۹۳	ارزیابی	تابستان ۱۳۹۳	ارزیابی	پاییز ۱۳۹۳	ارزیابی
نامساعدترین مؤلفه‌های ارزیابی شده، طی ۵ فصل منتهی به پاییز ۱۳۹۳ (۱۰ بدترین ارزیابی)	مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها	۷/۴۵	مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها	۷/۴۶	مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها	۷/۵۹	مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها	۷/۶۶	مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها	۷/۵۲
	ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی	۶/۹۶	ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی	۶/۹۷	ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی	۷/۲۶	ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی	۷/۲۲	ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی	۷/۱۹
	اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان	۶/۷۸	بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه	۶/۶۵	وجود مفاسد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی	۶/۸۱	نرخ بالای بیمه اجباری نیروی انسانی	۶/۴۹	وجود مفاسد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی	۶/۶۷
	بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه	۶/۷۸	بی‌تعهدی شرکت‌ها و مؤسسات دولتی به پرداخت به موقع بدهی خود به پیمانکاران	۶/۶۵	بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه	۶/۷۴	اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان	۶/۴۷	اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان	۶/۵۴
مساعدترین مؤلفه‌های ارزیابی شده، به ترتیب ارزیابی مساعد (عدد کوچک‌تر، وضعیت بهتر)	ضعف زیرساخت‌های تأمین برق	۳/۸۸	ضعف زیرساخت‌های تأمین برق	۳/۷۴	ضعف زیرساخت‌های تأمین برق	۴/۱۳	ضعف زیرساخت‌های تأمین برق	۴/۲۵	ضعف زیرساخت‌های تأمین برق	۳/۸۶
	ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل	۴/۸۱	ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل	۴/۶۹	ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به دست مصرف‌کننده	۴/۹۶	تمایل مردم به خرید کالاهای خارجی و تقاضای کم برای محصولات ایرانی مشابه	۴/۶۲	ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل	۴/۸۲
	تعرفه پایین کالاهای وارداتی و رقابت غیرمنصفانه محصولات رقیب خارجی در بازار	۵/۰۹	تعرفه پایین کالاهای وارداتی و رقابت غیرمنصفانه محصولات رقیب خارجی در بازار	۴/۷۵	ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل	۵/۰۷	تعرفه پایین کالاهای وارداتی و رقابت غیرمنصفانه محصولات رقیب خارجی در بازار	۴/۶۸	ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به دست مصرف‌کننده	۴/۸۵
	ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به دست مصرف‌کننده	۵/۱۰	ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به دست مصرف‌کننده	۴/۸۲	تعرفه پایین کالاهای وارداتی و رقابت غیرمنصفانه محصولات رقیب خارجی در بازار	۵/۱۱	ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به دست مصرف‌کننده	۴/۸۷	تمایل مردم به خرید کالاهای خارجی و تقاضای کم برای محصولات ایرانی مشابه	۵/۲۰

جدول ۴. برآیند (میانگین وزنی) ارزیابی تشکل‌های مشارکت‌کننده از ۲۱ مؤلفه محیط کسب‌وکار ایران در پاییز ۱۳۹۳ و مقایسه با فصل قبل و پاییز سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۲

تغییر پاییز ۱۳۹۳ نسبت به پاییز ۱۳۹۲	تغییر پاییز ۱۳۹۳ نسبت به تابستان ۱۳۹۳	پاییز ۱۳۹۳		تابستان ۱۳۹۳		پاییز ۱۳۹۲		پاییز ۱۳۹۱		پاییز ۱۳۹۰		مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار (به ترتیب ارزیابی نامساعد در زمستان ۱۳۹۳)
		رتبه	ارزیابی	رتبه	ارزیابی	رتبه	ارزیابی	رتبه	ارزیابی	رتبه	ارزیابی	
۰/۹	-۱/۸	۱	۷/۵۲	۱	۷/۶۶	۱	۷/۴۵	۲	۷/۷۲	۱	۷/۹۱	مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها
۳/۲	-۰/۵	۲	۷/۱۹	۲	۷/۲۲	۲	۶/۹۶	۳	۷/۲۱	۲	۷/۰۴	ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی
۰/۶	۴/۹	۳	۶/۶۷	۶	۶/۳۶	۵	۶/۶۳	۶	۶/۷۸	۷	۶/۴۲	وجود مفسد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی
-۳/۷	۱/۰	۴	۶/۵۴	۴	۶/۴۷	۳	۶/۷۸	۴	۷/۱۰	۶	۶/۴۸	اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان
-۲/۸	-۳/۴	۵	۶/۲۷	۳	۶/۴۹	۷	۶/۴۵	۹	۶/۰۱	۴	۶/۸۹	نرخ بالای بیمه اجباری نیروی انسانی
-۵/۰	-۲/۶	۶	۶/۲۶	۵	۶/۴۲	۶	۶/۵۹	۷	۶/۶۶	۳	۶/۹۰	بی‌تعهدی شرکت‌ها و مؤسسات دولتی به پرداخت به موقع بدهی خود به پیمانکاران
-۱/۰	-۱/۳	۷	۶/۰۴	۷	۶/۱۲	۱۰	۶/۱۱	۱۱	۵/۸۹	۱۰	۶/۲۹	ضعف دادرها در رسیدگی مؤثر به شکایت‌ها و اجبار طرف‌های قرارداد به انجام تعهدات
۳/۱	۶/۷	۸	۵/۹۷	۱۲	۵/۶۰	۱۱	۵/۷۹	۱۵	۵/۳۶	۱۱	۶/۱۷	تولید کالاهای غیراستاندارد، تقلبی و عرضه نسبتاً بدون محدودیت آن به بازار
-۵/۹	-۲/۱	۹	۵/۹۷	۹	۶/۱۰	۸	۶/۳۴	۵	۶/۸۸	۹	۶/۳۷	بی‌ثباتی قوانین و مقررات مربوط به تولید و سرمایه‌گذاری
-۱۲/۲	-۲/۵	۱۰	۵/۹۵	۸	۶/۱۰	۴	۶/۷۸	۱	۸/۰۰	۵	۶/۸۶	بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه
-۷/۰	-۴/۸	۱۱	۵/۸۰	۱۰	۶/۰۹	۹	۶/۲۳	۸	۶/۵۶	۸	۶/۳۹	قیمتگذاری غیرمنطقی محصولات تولیدی توسط دولت و نهادهای حکومتی
-۱/۶	۰/۳	۱۲	۵/۷۰	۱۱	۵/۶۸	۱۲	۵/۷۹	۱۳	۵/۶۹	۱۳	۶/۰۹	محدودیت قانون کار در تعدیل و جابجایی نیروی کار
۶/۰	۵/۹	۱۳	۵/۶۹	۱۴	۵/۳۸	۱۵	۵/۳۷	۱۴	۵/۴۳	۱۲	۶/۱۲	برگشت چک‌های مشتریان و همکاران
۲/۶	۳/۲	۱۴	۵/۶۶	۱۳	۵/۴۹	۱۴	۵/۵۲	۱۰	۵/۹۵	۱۴	۶/۰۱	زیاد بودن تعطیلات رسمی
۰/۲	۶/۷	۱۵	۵/۵۵	۱۵	۵/۲۰	۱۳	۵/۵۳	۱۶	۵/۲۴	۱۶	۵/۹۵	عرضه کالاهای خارجی قاچاق در بازار داخلی
۳/۳	۱۲/۴	۱۶	۵/۲۶	۱۹	۴/۶۸	۱۹	۵/۰۹	۱۷	۵/۲۴	۱۵	۶/۰۰	تعرفه پایین کالاهای وارداتی و رقابت غیرمنصفانه محصولات رقیب خارجی در بازار
-۱/۰	۳/۶	۱۷	۵/۲۰	۱۷	۵/۰۲	۱۶	۵/۲۶	۱۲	۵/۷۸	۱۷	۵/۷۲	موانع تعرفه‌ای صادرات محصولات و واردات مواد اولیه
-۰/۱	۱۲/۶	۱۸	۵/۲۰	۲۰	۴/۶۲	۱۷	۵/۲۰	۱۹	۵/۱۱	۱۸	۵/۱۹	تمایل مردم به خرید کالاهای خارجی و تقاضای کم برای محصولات ایرانی مشابه
-۴/۹	-۰/۵	۱۹	۴/۸۵	۱۸	۴/۸۷	۱۸	۵/۱۰	۱۸	۵/۱۹	۱۹	۵/۱۳	ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به دست مصرف‌کننده
۰/۱	-۵/۲	۲۰	۴/۸۲	۱۶	۵/۰۸	۲۰	۴/۸۱	۲۰	۴/۶۰	۲۰	۴/۹۵	ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل
-۰/۶	-۹/۱	۲۱	۳/۸۶	۲۱	۴/۲۵	۲۱	۳/۸۸	۲۱	۳/۶۱	۲۱	۴/۰۲	ضعف زیرساخت‌های تأمین برق
-۱/۴	۰/۹	۵/۸۱		۵/۷۶		۵/۸۹		۶/۰۰		۶/۱۴		میانگین کل (وزنی)

جدول ۵. میانگین ارزیابی کل کشور از مؤلفه‌های محیط کسب و کار در پاییز ۱۳۹۳ (به ترتیب بدترین تا بهترین مؤلفه ارزیابی شده) (بر اساس میانگین غیروزی) به تفکیک استان‌ها

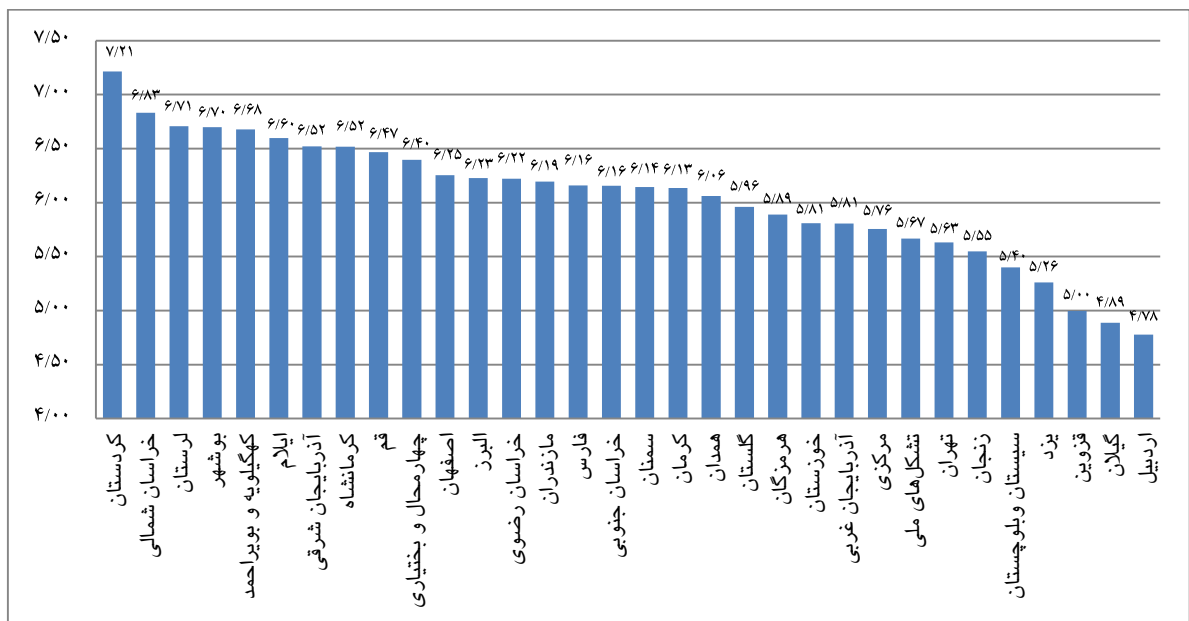
عنوان	کردستان	خراسان شمالی	لرستان	بوشهر	کهگیلویه و بویراحمد	ایلام	آذربایجان شرقی	کرمانشاه	قلم	چهارمحال و بختیاری	اصفهان	البرز	خراسان رضوی	مازندران	فارس	خراسان جنوبی	سمنان	کرمان	همدان	گلستان	هرمزگان	خوزستان	آذربایجان غربی	مردکزی	تشکل‌های ملی	تهران	زنجان	سیستان و بلوچستان	یزد	قزوین	گیلان	اردبیل	میانگین (غیروزی)
تعداد تشکل‌های مشارکت‌کننده مؤلفه‌ها (به ترتیب ارزیابی نامساعد)	۴	۴	۹	۴	۳	۳	۸	۳	۶	۵	۹	۴	۱۰	۸	۹	۴	۱۱	۷	۵	۷	۳	۶	۵	۹	۱۰۳	۱۰	۳	۶	۷	۵	۷	۵	۵
مشکل دریافت تسهیلات از بانکها	۸/۷۹	۸/۷۵	۸/۳۳	۸/۴۲	۶/۸۵	۸/۶۷	۸/۲۱	۹/۳۷	۸/۰۳	۸/۸۷	۷/۶۰	۷/۲۶	۸/۲۵	۷/۶۴	۷/۹۰	۸/۳۹	۸/۵۶	۷/۱۳	۸/۵۶	۷/۹۰	۷/۳۸	۷/۸۵	۸/۳۰	۸/۳۰	۷/۲۶	۷/۴۶	۶/۹۲	۷/۰۴	۶/۹۷	۷/۰۴	۷/۰۴	۷/۸۱	
نرخ بالای بیمه اجباری نیروی انسانی	۷/۷۴	۶/۶۷	۷/۸۴	۶/۲۳	۷/۳۴	۶/۱۹	۶/۲۵	۸/۲۵	۷/۹۵	۸/۷۴	۶/۶۶	۷/۹۷	۷/۲۶	۶/۷۱	۶/۹۰	۷/۷۹	۷/۵۰	۷/۹۸	۷/۰۲	۷/۱۱	۶/۰۷	۷/۲۱	۷/۸۸	۶/۲۴	۶/۰۲	۶/۴۹	۵/۲۸	۶/۵۳	۵/۵۸	۶/۵۰	۶/۵۳	۶/۹۵	
ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی	۸/۵۸	۷/۰۱	۷/۷۲	۷/۶۸	۷/۰۸	۷/۶۸	۷/۶۸	۹/۳۷	۸/۱۵	۷/۹۹	۷/۴۸	۶/۷۷	۷/۹۵	۸/۲۲	۷/۵۸	۶/۵۷	۷/۴۵	۷/۲۹	۷/۳۷	۶/۴۲	۵/۱۴	۷/۲۱	۴/۸۴	۶/۷۱	۷/۲۲	۷/۳۷	۵/۶۴	۴/۹۵	۵/۶۸	۵/۷۹	۴/۱۶	۶/۹۲	
بی‌تعهدی شرکت‌ها و مؤسسات دولتی به پرداخت به موقع بدهی خود به پیمانکاران	۸/۵۶	۷/۷۲	۶/۸۹	۷/۳۴	۷/۳۲	۸/۲۶	۶/۶۰	۷/۴۹	۸/۰۳	۴/۶۷	۸/۱۴	۶/۳۳	۶/۹۵	۴/۹۲	۶/۷۱	۶/۱۷	۶/۸۶	۷/۱۵	۷/۰۸	۶/۳۰	۷/۳۲	۷/۴۳	۴/۴۰	۷/۰۳	۵/۷۹	۶/۵۴	۶/۷۹	۶/۷۵	۶/۱۱	۵/۳۵	۵/۹۶	۶/۷۲	
وجود مفاسد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی	۶/۹۹	۶/۸۰	۶/۵۳	۷/۳۶	۸/۵۹	۷/۶۸	۷/۶۸	۷/۴۰	۸/۵۵	۵/۳۴	۷/۲۶	۶/۲۳	۷/۹۱	۷/۲۰	۷/۵۱	۶/۴۸	۷/۸۸	۶/۱۹	۴/۸۴	۶/۴۳	۷/۰۰	۵/۸۸	۶/۰۲	۶/۷۹	۶/۷۱	۶/۱۵	۶/۷۰	۵/۹۴	۴/۵۰	۵/۹۰	۴/۸۸	۶/۶۹	
اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان	۷/۶۹	۷/۱۳	۷/۵۹	۶/۷۶	۹/۲۲	۷/۶۳	۷/۶۳	۹/۲۲	۶/۲۱	۳/۷۷	۶/۳۷	۶/۷۸	۵/۷۸	۷/۵۳	۶/۶۴	۶/۱۰	۵/۸۹	۵/۵۶	۷/۳۲	۶/۲۲	۵/۷۰	۷/۲۱	۷/۳۹	۶/۸۷	۶/۶۴	۶/۸۷	۵/۵۱	۶/۱۸	۷/۵۵	۶/۸۴	۴/۹۸	۶/۶۲	
تولید کالاهای غیراستاندارد، تقلبی و عرضه نسبتاً بدون محدودیت آن به بازار	۷/۳۸	۶/۵۷	۷/۰۹	۷/۳۲	۷/۱۱	۶/۷۳	۶/۷۳	۶/۷۵	۶/۲۷	۴/۹۷	۶/۵۰	۶/۶۵	۶/۱۵	۶/۱۵	۷/۵۳	۶/۸۵	۵/۸۴	۶/۳۳	۶/۹۷	۶/۸۳	۵/۸۶	۶/۴۹	۷/۶۰	۴/۷۸	۵/۶۸	۵/۷۶	۵/۷۶	۷/۵۱	۵/۳۹	۴/۴۰	۶/۴۰	۶/۴۰	
بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه	۸/۰۵	۷/۸۶	۷/۲۷	۶/۴۸	۷/۵۷	۷/۶۱	۶/۲۵	۵/۶۸	۵/۶۲	۷/۷۶	۶/۵۷	۵/۸۲	۵/۳۲	۵/۳۲	۵/۵۷	۵/۵۹	۶/۹۹	۷/۰۲	۶/۵۸	۶/۲۶	۵/۴۵	۶/۲۶	۶/۸۳	۵/۸۷	۵/۷۷	۵/۱۹	۳/۲۶	۶/۶۵	۵/۵۰	۴/۶۶	۴/۸۹	۶/۲۳	
محدودیت قفلون کار در تعدیل و جلبابی نیروی کار	۶/۹۱	۶/۴۸	۷/۳۵	۶/۴۴	۶/۳۱	۵/۷۴	۶/۳۱	۶/۳۵	۶/۰۰	۸/۱۳	۷/۵۴	۷/۱۸	۶/۶۱	۶/۳۵	۶/۵۳	۵/۸۰	۶/۸۵	۵/۲۳	۵/۴۵	۶/۲۱	۶/۷۹	۵/۱۰	۶/۲۲	۶/۷۲	۶/۲۱	۵/۶۹	۴/۵۱	۴/۴۸	۴/۴۲	۴/۳۱	۴/۷۲	۶/۰۹	
برگشت چک‌های مشتریان و همکاران	۶/۶۰	۷/۱۴	۶/۴۵	۶/۴۵	۶/۰۹	۶/۳۶	۶/۳۶	۵/۹۴	۵/۵۱	۷/۰۳	۶/۰۱	۶/۷۰	۵/۸۹	۶/۰۱	۶/۳۶	۵/۰۷	۵/۳۴	۶/۵۵	۶/۸۲	۵/۱۱	۵/۹۳	۶/۶۵	۴/۹۱	۷/۳۳	۵/۹۵	۵/۳۵	۵/۹۱	۵/۴۰	۷/۶۵	۵/۶۰	۴/۹۲	۶/۰۹	
بی‌ثباتی قوانین و مقررات مربوط به تولید و سرمایه‌گذاری	۶/۶۷	۶/۴۸	۷/۱۰	۶/۳۷	۵/۵۰	۵/۲۳	۶/۲۷	۷/۰۱	۶/۲۷	۶/۳۴	۷/۰۸	۶/۴۵	۶/۴۵	۶/۶۲	۵/۷۳	۵/۳۴	۵/۵۹	۶/۷۰	۷/۶۹	۶/۳۸	۵/۱۶	۵/۳۰	۵/۳۰	۶/۵۹	۵/۷۶	۶/۵۷	۵/۲۷	۶/۲۱	۵/۵۲	۴/۸۲	۶/۰۱		
قیمتگذاری غیرمنطقی محصولات تولیدی توسط دولت و نهادهای حکومتی	۷/۴۰	۷/۲۳	۶/۴۲	۶/۹۰	۵/۵۳	۷/۳۵	۷/۳۵	۵/۹۰	۶/۶۰	۶/۲۰	۶/۰۳	۵/۹۷	۵/۵۳	۶/۲۷	۵/۶۳	۵/۶۳	۶/۴۱	۶/۴۴	۶/۷۹	۶/۸۲	۵/۵۳	۶/۴۱	۴/۹۶	۵/۲۵	۵/۵۹	۶/۰۳	۳/۳۰	۴/۷۸	۴/۹۶	۶/۲۲	۵/۹۹		
ضعف دادسراها در رسیدگی مؤثر به شکایت‌ها و اجبار طرف‌های قرارداد به انجام تعهدات	۷/۵۶	۶/۹۰	۷/۱۹	۶/۰۲	۷/۲۷	۶/۹۲	۵/۹۱	۳/۹۲	۷/۵۶	۵/۱۰	۶/۳۹	۶/۵۳	۷/۵۹	۷/۲۷	۶/۰۶	۵/۴۴	۶/۶۵	۴/۶۱	۴/۴۰	۵/۸۴	۵/۰۰	۵/۶۷	۵/۶۷	۶/۸۱	۶/۱۱	۵/۹۳	۵/۵۳	۴/۹۹	۵/۳۷	۵/۵۳	۴/۰۵	۵/۹۶	
زیاد بودن تعطیلات رسمی	۷/۰۶	۷/۳۵	۶/۲۵	۶/۸۳	۶/۳۳	۷/۸۹	۷/۸۹	۶/۳۳	۷/۱۱	۶/۲۲	۶/۹۴	۶/۳۷	۵/۲۹	۴/۹۴	۶/۲۴	۶/۹۴	۵/۲۴	۷/۱۰	۵/۵۲	۵/۴۸	۵/۹۸	۵/۹۴	۵/۴۸	۵/۰۴	۵/۴۸	۶/۰۶	۵/۷۶	۴/۴۵	۴/۶۳	۴/۶۶	۴/۳۰	۵/۸۷	
موانع تعرفه‌ای صادرات محصولات و واردات مواد اولیه	۷/۰۶	۷/۱۵	۶/۶۷	۶/۵۹	۶/۳۹	۶/۰۹	۶/۰۹	۶/۳۴	۶/۰۹	۶/۴۷	۵/۹۸	۵/۶۷	۵/۵۵	۶/۱۰	۵/۷۱	۶/۱۵	۵/۳۷	۵/۸۷	۵/۹۴	۵/۷۶	۵/۹۸	۴/۳۸	۶/۹۹	۵/۹۶	۵/۰۸	۴/۲۹	۴/۵۰	۴/۵۵	۳/۴۰	۴/۸۱	۵/۴۸	۵/۸۰	
عرضه کالاهای خارجی قاچاق در بازار داخلی	۶/۳۸	۶/۱۶	۵/۷۱	۷/۱۷	۷/۰۲	۶/۷۲	۶/۱۷	۶/۶۶	۶/۶۱	۵/۸۱	۵/۸۴	۵/۹۴	۵/۹۴	۶/۷۷	۵/۲۱	۵/۶۲	۵/۵۱	۶/۲۷	۶/۰۶	۵/۳۵	۵/۲۵	۴/۴۵	۶/۴۹	۵/۴۰	۵/۶۹	۵/۶۹	۴/۶۲	۳/۲۹	۴/۹۷	۳/۶۱	۳/۹۲	۵/۸۰	
تمایل مردم به خرید کالاهای خارجی و تقاضای کم برای محصولات ایرانی مشابه	۷/۴۱	۶/۸۷	۵/۳۸	۷/۰۶	۷/۵۶	۵/۴۴	۷/۰۷	۶/۲۵	۴/۳۴	۵/۸۰	۵/۵۲	۶/۱۴	۵/۶۹	۵/۱۴	۵/۵۸	۵/۹۰	۵/۷۲	۵/۵۰	۵/۵۲	۴/۸۰	۴/۶۱	۴/۵۱	۴/۴۲	۳/۹۳	۴/۷۹	۵/۶۹	۶/۶۵	۵/۲۷	۴/۰۸	۳/۳۲	۵/۷۷	۵/۶۰	
تفرقه پایین کالاهای وارداتی و رقابت غیرمنصفانه محصولات رقیب خارجی در بازار	۷/۰۷	۶/۷۸	۵/۸۰	۶/۶۳	۷/۱۱	۵/۹۰	۶/۰۹	۴/۶۰	۶/۶۰	۶/۴۱	۶/۸۹	۵/۶۵	۵/۵۱	۴/۴۱	۵/۷۹	۶/۵۸	۵/۱۱	۵/۹۰	۶/۱۷	۵/۶۶	۵/۴۱	۴/۴۴	۵/۳۳	۵/۱۵	۵/۲۰	۴/۸۶	۵/۱۸	۴/۷۷	۴/۱۸	۴/۳۹	۳/۸۰	۳/۴۰	۵/۵۰
ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به دست مصرف‌کننده	۶/۸۵	۶/۵۹	۵/۶۲	۵/۷۲	۴/۸۴	۵/۱۸	۵/۶۳	۴/۱۶	۴/۵۹	۵/۹۱	۵/۲۲	۶/۱۳	۵/۰۶	۴/۲۱	۵/۱۷	۵/۵۲	۴/۷۶	۴/۷۰	۴/۷۰	۴/۷۲	۵/۷۵	۶/۰۹	۵/۴۸	۴/۵۳	۴/۲۸	۶/۳۳	۵/۳۵	۴/۶۸	۳/۸۲	۳/۵۷	۳/۳۶	۳/۳۶	۵/۰۷
ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل	۵/۹۴	۵/۲۱	۶/۰۵	۵/۲۶	۴/۷۹	۴/۱۸	۴/۱۸	۳/۶۴	۶/۱۰	۷/۱۹	۵/۴۵	۵/۰۲	۴/۱۹	۴/۱۹	۵/۳۶	۵/۹۶	۵/۲۲	۵/۴۳	۵/۴۲	۴/۵۵	۶/۰۰	۴/۷۸	۳/۵۷	۴/۲۰	۴/۳۶	۴/۳۶	۳/۸۱	۵/۸۲	۴/۸۰	۴/۰۰	۴/۱۲	۳/۱۶	۴/۹۳
ضعف زیرساخت‌های تأمین برق	۴/۸۱	۴/۶۶	۴/۶۶	۵/۵۹	۴/۴۰	۴/۴۰	۴/۰۹	۴/۱۲	۳/۹۹	۴/۲۲	۴/۱۲	۴/۲۲	۴/۲۲	۴/۱۹	۵/۱۰	۴/۲۴	۴/۰۹	۴/۳۵	۴/۳۵	۴/۲۷	۴/۲۷	۲/۲۶	۴/۰۵	۳/۲۷	۳/۲۷	۳/۵۸	۲/۴۳	۲/۵۵	۲/۵۵	۲/۵۵	۳/۲۲	۳/۲۲	۳/۹۹
میانگین استانی (غیروزی)	۷/۲۱	۶/۸۳	۶/۷۱	۶/۷۰	۶/۶۸	۶/۶۰	۶/۵۲	۶/۴۷	۶/۴۰	۶/۴۰	۶/۲۵	۶/۲۳	۶/۲۲	۶/۱۹	۶/۱۶	۶/۱۶	۶/۱۴	۶/۱۳	۶/۰۶	۵/۹۶	۵/۸۹	۵/۸۱	۵/۸۱	۵/۷۶	۵/۶۷	۵/۶۳	۵/۵۵	۵/۴۰	۵/۲۶	۵/۰۰	۴/۸۹	۴/۷۸	۶/۰۵

جدول ۶. ارزیابی تشکل‌های اقتصادی مشارکت‌کننده از مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار در فصول گذشته به تفکیک بخش‌های اقتصادی

پاییز ۱۳۹۳			پاییز ۱۳۹۲			زمستان ۱۳۹۲			زمستان ۱۳۹۱			زمستان ۱۳۹۰			تعداد کل تشکل
۲۹۲			۲۶۵			۳۱۵			۲۸۵			۲۵۰			
خدمات	صنعت و معدن	کشاورزی	خدمات	صنعت و معدن	کشاورزی	خدمات	صنعت و معدن	کشاورزی	خدمات	صنعت و معدن	کشاورزی	خدمات	صنعت و معدن	کشاورزی	بخش‌ها
تعداد تشکل															
۱۵۳	۱۱۵	۲۴	۱۳۶	۱۱۸	۱۱	۱۷۶	۱۱۸	۲۱	۱۵۴	۱۰۸	۲۳	۱۵۶	۶۲	۳۲	اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان
۶/۵۰	۶/۷۵	۶/۱۳	۶/۶۶	۶/۱۲	۶/۱۸	۶/۸۳	۶/۸۵	۶/۳۳	۷/۰۹	۷/۲۴	۶/۷۴	۶/۲۱	۷/۰۳	۶/۳۳	برگشت چک‌های مشتریان و همکاران
۵/۴۶	۵/۹۲	۶/۲۹	۵/۳۰	۵/۳۸	۵/۸۰	۵/۳۶	۵/۴۹	۵/۰۶	۵/۵۵	۵/۲۵	۵/۳۱	۶/۱۵	۶/۱۰	۶/۱۰	بی‌تعهدی شرکت‌ها و مؤسسات دولتی به پرداخت به موقع بدهی خود به پیمانکاران
۶/۴۱	۶/۱۱	۵/۸۴	۶/۵۵	۶/۲۱	۶/۳۵	۶/۷۹	۶/۴۵	۵/۸۴	۶/۹۷	۶/۲۲	۶/۳۰	۶/۶۵	۷/۱۸	۷/۴۹	بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه
۵/۷۶	۶/۱۶	۶/۳۴	۶/۰۶	۶/۰۳	۶/۵۴	۶/۵۸	۷/۰۸	۶/۹۶	۷/۷۱	۸/۴۱	۸/۳۷	۶/۴۴	۷/۶۹	۶/۶۷	بی‌ثباتی قوانین و مقررات مربوط به تولید و سرمایه‌گذاری
۵/۷۵	۶/۳۴	۶/۰۴	۵/۷۷	۶/۵۱	۶/۶۴	۶/۰۹	۶/۶۶	۶/۶۸	۶/۷۴	۷/۱۱	۶/۹۴	۶/۰۱	۶/۶۶	۷/۴۸	تعرفه پایین کالاهای وارداتی و رقابت غیرمنصفانه محصولات رقیب خارجی در بازار
۴/۹۴	۵/۹۰	۵/۱۴	۴/۵۶	۵/۱۹	۳/۸۲	۴/۹۱	۵/۶۶	۴/۴۱	۵/۳۴	۵/۲۵	۴/۶۶	۵/۶۹	۶/۶۸	۵/۶۳	تمایل مردم به خرید کالاهای خارجی و تقاضای کم برای محصولات ایرانی مشابه
۵/۲۲	۵/۵۱	۴/۱۶	۴/۷۹	۴/۵۸	۳/۷۷	۵/۷۰	۴/۶۹	۴/۰۳	۵/۵۱	۴/۸۶	۳/۶۴	۵/۲۰	۵/۳۲	۴/۷۳	تولید کالاهای غیراستاندارد، تقلبی و عرضه نسبتاً بدون محدودیت آن به بازار
۶/۰۰	۶/۰۶	۵/۵۶	۶/۰۰	۵/۲۴	۴/۵۰	۶/۱۲	۵/۵۹	۴/۶۱	۵/۵۴	۵/۴۵	۴/۱۰	۶/۴۲	۵/۸۸	۵/۷۰	زیاد بودن تعطیلات رسمی
۵/۴۷	۶/۱۷	۵/۲۵	۵/۴۴	۵/۴۵	۵/۸۶	۵/۳۵	۶/۱۰	۴/۷۳	۶/۰۳	۵/۹۰	۵/۶۷	۵/۷۹	۶/۵۲	۵/۷۵	ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی
۷/۰۹	۷/۲۳	۷/۵۷	۷/۲۰	۷/۱۵	۷/۵۸	۶/۸۴	۷/۱۹	۶/۹۴	۶/۹۵	۷/۴۷	۷/۸۵	۶/۶۳	۷/۸۲	۶/۹۲	ضعف دادسراها در رسیدگی مؤثر به شکایات‌ها و اجبار طرف‌های قرارداد به انجام تعهدات
۶/۱۲	۵/۹۳	۵/۹۶	۶/۱۸	۵/۹۹	۶/۲۱	۶/۱۷	۶/۲۴	۵/۴۰	۶/۱۳	۵/۳۵	۶/۱۸	۶/۵۶	۵/۶۵	۶/۷۰	ضعف زیرساخت‌های تأمین برق
۳/۸۸	۳/۹۸	۳/۴۱	۴/۲۱	۴/۲۱	۴/۵۸	۳/۷۲	۴/۱۴	۴/۰۳	۳/۵۵	۳/۷۰	۳/۶۶	۳/۴۳	۴/۷۱	۵/۲۳	ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل
۴/۷۷	۴/۶۷	۵/۵۰	۴/۹۱	۵/۰۱	۶/۲۶	۴/۷۴	۴/۷۸	۵/۲۵	۴/۶۷	۴/۳۶	۵/۰۰	۴/۹۰	۴/۷۱	۵/۹۷	ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به دست مصرف‌کننده
۴/۶۰	۴/۷۳	۶/۵۱	۴/۶۶	۴/۵۷	۶/۹۴	۵/۱۴	۴/۷۳	۵/۹۴	۵/۱۸	۴/۸۴	۶/۲۶	۵/۲۰	۴/۵۴	۶/۴۴	عرضه کالاهای خارجی قاچاق در بازار داخلی
۵/۶۴	۵/۷۷	۴/۳۷	۵/۴۲	۴/۹۳	۴/۸۰	۵/۷۹	۵/۴۹	۴/۲۶	۵/۴۹	۵/۰۹	۴/۲۸	۵/۷۵	۶/۲۵	۶/۱۴	قیمتگذاری غیرمنطقی محصولات تولیدی توسط دولت و نهادهای حکومتی
۵/۶۹	۵/۷۱	۶/۶۸	۵/۹۸	۵/۹۵	۷/۰۷	۶/۱۸	۶/۲۱	۶/۶۱	۶/۴۵	۶/۳۴	۷/۸۳	۶/۳۶	۶/۲۹	۶/۸۳	محدودیت قانون کار در تعدیل و جابجایی نیروی کار
۵/۷۹	۵/۶۱	۵/۴۴	۵/۵۷	۵/۷۲	۶/۱۵	۵/۷۱	۶/۰۸	۵/۳۶	۵/۷۸	۵/۴۶	۵/۸۶	۶/۳۲	۵/۷۷	۵/۸۵	مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها
۷/۲۷	۷/۸۰	۸/۰۶	۷/۴۲	۷/۸۵	۸/۴۳	۷/۲۰	۷/۹۲	۷/۴۳	۷/۶۲	۷/۷۸	۸/۰۶	۷/۷۷	۸/۰۸	۸/۱۹	موانع تعرفه‌ای صادرات محصولات و واردات مواد اولیه
۴/۹۶	۵/۸۰	۴/۷۵	۴/۹۶	۵/۲۳	۴/۷۱	۵/۱۴	۵/۵۰	۵/۱۵	۵/۴۸	۶/۰۳	۶/۶۸	۵/۶۵	۵/۷۸	۵/۹۳	نرخ بالای بیمه اجباری نیروی انسانی
۶/۱۵	۶/۴۴	۶/۴۴	۶/۴۳	۶/۷۱	۶/۲۲	۶/۳۹	۶/۶۶	۶/۱۴	۵/۹۲	۶/۱۱	۶/۲۴	۷/۰۷	۶/۶۵	۶/۶۰	وجود مفسد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی
۶/۵۰	۷/۰۹	۶/۳۵	۶/۳۹	۶/۶۶	۵/۲۹	۶/۷۴	۶/۵۸	۶/۱۷	۷/۰۸	۶/۳۸	۶/۳۱	۶/۵۱	۶/۲۵	۶/۴۳	برآیند ارزیابی تشکل‌ها (میانگین کل)
۵/۷۱	۵/۹۹	۵/۸۰	۵/۷۴	۵/۷۵	۵/۸۹	۵/۸۸	۶/۰۱	۵/۵۹	۶/۰۴	۵/۹۳	۶/۰۰	۶/۰۳	۶/۲۷	۶/۳۳	

نمودار ۲. میانگین ارزیابی مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار به تفکیک تشکل‌های استان‌ها در پاییز ۱۳۹۳

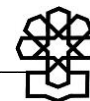
نتایج ارزیابی پایش محیط کسب‌وکار ایران در پاییز ۱۳۹۳

ارزیابی تشکل‌های مشارکت‌کننده در این مطالعه از مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار در ایران همچنان مؤید برداشت نامطلوب (بدتر از وسط - ۵/۵، میانگین کل ارزیابی، ۵/۸۱ از ۱۰) آنها از وضعیت محیط کسب‌وکار در کشور است. از جداول و نمودارهای فوق، این نتایج را می‌توان ارائه کرد:

۱. در پاییز ۱۳۹۳ نیز مانند فصل‌های قبل «دریافت تسهیلات از بانک‌ها» همچنان به‌عنوان نامساعدترین مؤلفه محیط کسب‌وکار ایران ارزیابی شده است. پس از آن «ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی» نیز همانند سه فصل گذشته به‌عنوان دومین مانع اداره بنگاه‌ها ارزیابی شده است. «وجود مفاسد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی» به‌عنوان سومین مسئله مهم محیط کسب‌وکار از نظر تشکل‌های اقتصادی مطرح شده است، درحالی‌که در فصل قبل رتبه ۶ را در میان مؤلفه‌ها دارا بوده که نشان از نامساعدتر شدن وضعیت نسبی این مؤلفه طی سه ماه منتهی به آذر ۱۳۹۳ است.

۲. مقایسه میانگین ارزیابی تشکل‌ها در پاییز ۱۳۹۳ با میانگین تابستان ۱۳۹۳ گویای نامناسب‌تر شدن ارزیابی آنها از محیط کسب‌وکار است، زیرا در این دوره میانگین از ۵/۷۶ به ۵/۸۱ افزایش یافته است (جدول ۴).

۳. میانگین ارزیابی پاییز ۱۳۹۳ در مقایسه با پاییز ۱۳۹۲ برای استان‌های خراسان جنوبی،

کرمانشاه، آذربایجان شرقی، مازندران، قزوین، کهگیلویه و بویراحمد، کردستان، یزد، آذربایجان غربی، زنجان، قم، خراسان شمالی، تهران، سیستان و بلوچستان و خوزستان گویای بهبود وضعیت طی این دوره است و در استان‌های ایلام، اصفهان، البرز، خراسان رضوی، هرمزگان، بوشهر، مرکزی، گلستان، فارس، همدان، چهارمحال و بختیاری، سمنان، اردبیل، کرمان، گیلان و لرستان گویای نامساعدتر شدن ارزیابی شکل‌های اقتصادی این استان‌هاست. میانگین کل دوره مطالعه نیز وضعیت استان‌های همدان، کهگیلویه و بویراحمد، بوشهر، مازندران و چهارمحال و بختیاری را در مقایسه با استان‌های گیلان، اردبیل، یزد و زنجان نامناسب‌تر نشان می‌دهد (جدول ۷).

۴. از نظر نوع فعالیت شکل‌های شرکت‌کننده در این مطالعه، در پاییز ۱۳۹۳ مشابه پاییز ۱۳۹۲ شکل‌های اقتصادی بخش کشاورزی ارزیابی بدتر و شکل‌های اقتصادی بخش صنعت و خدمات ارزیابی بهتری از مؤلفه‌های محیط کسب و کار ارائه کرده‌اند.

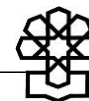
۵. در جدول ۴ مؤلفه «ضعف زیرساخت‌های تأمین برق» بیشترین بهبود را نسبت به فصل گذشته داشته است (جدول ۴).

۶. تحریم‌های خارجی در پاییز ۱۳۹۳ نسبت به پاییز سال قبل، معادل ۳/۷ درصد بهتر و نسبت به تابستان ۱۳۹۳ معادل ۱ درصد بدتر ارزیابی شده است.

۷. رتبه مؤلفه «وجود فساد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی» در جدول ۱ افزایش یافته و در جدول ۹ در بین عوامل نهادی بالاترین امتیاز نامساعد را کسب کرده است.

جدول ۷. ارزیابی تشکلهای اقتصادی مشارکت‌کننده از مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار در فصول گذشته به تفکیک استان‌ها و به ترتیب ارزیابی کل دوره‌ها

میانگین کل	۱۳۹۳				۱۳۹۲				۱۳۹۱				۱۳۹۰				استان			
	سال	پاییز	تابستان	بهار	سال	زمستان	پاییز	تابستان	بهار	سال	زمستان	پاییز	تابستان	بهار	سال	زمستان		پاییز	تابستان	بهار
۶/۶۴	۶/۴۹	۶/۷۰	۶/۵۸	۶/۲۰	۶/۵۰	۶/۵۸	۶/۰۷	۶/۹۹	۶/۳۷	۷/۰۱	۶/۵۷	۶/۹۳	۷/۱۹	۷/۳۶	۶/۵۲	۶/۸۵	۵/۳۴	۷/۷۱	۶/۲۰	بوشهر
۶/۵۹	۶/۸۰	۶/۶۸	۶/۱۳	۶/۶۶	۶/۰۹	۶/۰۲	۵/۷۸	۶/۱۴	۶/۴۳	۶/۵۳	۶/۰۷	۶/۰۰	۶/۴۰	۷/۶۵	۷/۳۸	۷/۶۷	۷/۶۶	۷/۹۲	۶/۲۶	همدان
۶/۵۹	۶/۲۸	۶/۰۶	۷/۶۲	۶/۱۰	۶/۴۵	۵/۹۸	۷/۱۳	۶/۹۷	۵/۷۳	۶/۵۶	۶/۴۰	۶/۴۳	۶/۳۷	۷/۰۴	۶/۶۱	۶/۴۴	۶/۴۳	۶/۷۶	۶/۸۱	کهگیلویه و بویراحمد
۶/۵۶	۶/۳۴	۶/۱۹	۶/۳۸	۶/۴۴	۶/۵۸	۶/۷۶	۶/۹۰	۶/۳۲	۶/۳۳	۶/۵۳	۶/۵۹	۶/۸۷	۶/۵۳	۶/۱۱	۶/۷۲	۶/۲۴	۶/۷۴	۷/۰۶	۶/۸۶	مازندران
۶/۴۸	۶/۵۷	۶/۵۲	۶/۴۶	۶/۷۵	۶/۷۶	۶/۴۱	۷/۵۹	۶/۴۶	۶/۵۹	۶/۲۷	۶/۹۴	۵/۸۳	۶/۴۵	۵/۸۶	۶/۳۲	۶/۸۵	۶/۰۷	۵/۷۸	۶/۶۰	کرمانشاه
۶/۴۸	۵/۹۴	۶/۲۳	۵/۷۵	۵/۸۴	۶/۹۷	۷/۱۵	۷/۶۲	۷/۷۶	۵/۳۶	۶/۶۹	۷/۱۶	۷/۲۶	۶/۱۵	۶/۲۰	۶/۱۷	۶/۴۰	۶/۰۲	۶/۶۱	۵/۶۴	البرز
۶/۴۴	۶/۱۶	۶/۴۰	۵/۶۸	۶/۴۰	۵/۸۹	۶/۵۸	۶/۱۴	۶/۰۳	۴/۸۳	۶/۲۸	۶/۳۴	۵/۹۱	۶/۲۵	۶/۶۴	۷/۳۶	۷/۱۰	۷/۴۷	۷/۵۴	۷/۳۵	چهارمحال و بختیاری
۶/۳۷	۶/۶۳	۶/۸۳	۶/۹۳	۶/۱۱	۶/۲۷	۶/۵۳	۵/۹۱	۶/۷۰	۵/۹۳	۵/۸۵	۵/۶۱	۶/۳۵	۶/۳۶	۵/۰۹	۶/۷۸	۶/۱۶	۶/۹۷	۷/۱۰	۶/۸۹	خراسان شمالی
۶/۳۵	۶/۳۲	۶/۱۶	۶/۸۹	۵/۹۱	۶/۳۶	۶/۷۰	۶/۰۵	۶/۵۶	۶/۱۴	۶/۳۹	۶/۳۶	۵/۵۱	۶/۳۲	۷/۳۷	۶/۳۱	۶/۱۶	۵/۵۶	۶/۵۷	۶/۹۶	خراسان جنوبی
۶/۳۳	۶/۰۰	۶/۱۳	۶/۴۲	۵/۴۵	۶/۳۱	۶/۲۲	۶/۳۵	۶/۳۷	۶/۲۹	۶/۶۹	۷/۶۹	۶/۳۸	۶/۴۱	۶/۲۹	۶/۲۲	۵/۵۵	۶/۶۸	۶/۲۵	۶/۴۱	کرمان
۶/۳۲	۶/۱۸	۶/۱۶	۶/۱۷	۶/۲۱	۶/۱۳	۶/۰۲	۵/۸۵	۶/۴۷	۶/۱۸	۶/۵۹	۶/۳۱	۶/۴۲	۶/۵۸	۷/۰۴	۶/۳۵	۶/۰۲	۶/۳۹	۶/۶۸	۶/۳۲	فارس
۶/۲۴	۶/۵۲	۶/۷۱	۶/۱۵	۶/۷۱	۵/۸۹	۶/۱۵	۶/۰۷	۵/۸۳	۵/۵۰	۶/۰۱	۵/۷۰	۶/۴۱	۶/۱۰	۵/۸۱	۶/۶۱	۶/۲۷	۷/۰۴	۶/۴۴	۶/۶۹	لرستان
۶/۲۰	۶/۱۶	۶/۵۲	۵/۶۷	۶/۲۸	۵/۹۳	۶/۰۲	۶/۱۷	۵/۷۶	۵/۷۷	۶/۲۹	۵/۶۴	۶/۲۵	۶/۵۶	۶/۷۲	۶/۴۲	۶/۹۰	۶/۰۸	۶/۷۹	۵/۹۳	آذربایجان شرقی
۶/۱۸	۶/۹۷	۷/۲۱	۷/۲۸	۶/۴۲	۶/۴۱	۶/۵۵	۶/۲۴	۶/۵۰	۶/۳۵	۵/۹۱	۵/۹۸	۵/۶۶	۶/۴۵	۵/۵۳	۵/۶۵	۶/۲۱	۵/۲۸	۵/۶۳	۵/۴۶	کردستان
۶/۱۸	۵/۹۴	۵/۸۹	۶/۰۶	۵/۸۸	۵/۸۲	۶/۲۷	۵/۸۸	۵/۶۱	۵/۵۲	۶/۴۷	۶/۰۲	۶/۲۵	۶/۸۸	۶/۷۵	۶/۴۴	۷/۰۶	۵/۷۲	۵/۸۹	۷/۰۹	هرمزگان
۶/۱۸	۵/۹۱	۵/۹۶	۶/۱۲	۵/۶۶	۶/۰۲	۵/۴۶	۵/۹۹	۶/۲۴	۶/۳۹	۶/۶۳	۵/۵۳	۶/۵۳	۷/۵۷	۶/۹۱	۶/۰۸	۶/۲۱	۶/۷۷	۵/۸۴	۵/۴۹	گلستان
۶/۱۷	۶/۰۵	۵/۸۱	۶/۲۴	۶/۱۱	۶/۱۶	۶/۷۴	۵/۹۱	۵/۶۳	۶/۳۴	۵/۹۵	۵/۹۶	۵/۸۱	۶/۵۳	۵/۵۰	۶/۴۹	۵/۸۴	۶/۱۱	۷/۵۶	۶/۴۶	آذربایجان غربی
۶/۱۶	۶/۱۲	۶/۲۵	۵/۷۱	۶/۳۹	۶/۱۷	۵/۹۵	۶/۵۹	۶/۲۸	۵/۸۷	۶/۳۲	۶/۵۴	۶/۰۰	۶/۲۳	۶/۵۲	۶/۰۱	۵/۸۹	۶/۳۰	۶/۲۰	۵/۶۴	اصفهان
۶/۱۵	۶/۰۰	۵/۴۰	۶/۱۴	۶/۴۶	۶/۰۸	۵/۳۹	۶/۰۳	۶/۹۹	۵/۹۳	۶/۰۶	۵/۷۸	۶/۱۷	۶/۵۲	۵/۷۶	۶/۴۱	۶/۰۶	۶/۹۰	۶/۱۷	۶/۵۰	سیستان و بلوچستان
۶/۰۱	۶/۲۴	۶/۲۲	۶/۳۳	۶/۱۸	۵/۷۰	۵/۴۵	۵/۶۲	۵/۹۴	۵/۸۰	۶/۰۶	۶/۱۸	۵/۹۸	۶/۳۹	۵/۶۸	۶/۰۹	۵/۸۹	۶/۰۸	۶/۲۱	۶/۱۶	خراسان رضوی
۵/۹۹	۵/۷۴	۶/۶۰	۵/۴۴	۵/۱۸	۶/۳۰	۶/۷۲	۵/۰۶	۷/۵۷	۵/۸۳	۶/۱۹	۵/۸۴	۶/۱۱	۶/۰۰	۶/۸۰	۵/۶۶	۶/۰۵	۴/۰۶	۶/۳۶	۶/۲۰	ایلام
۵/۹۳	۵/۸۳	۶/۱۴	۵/۳۳	۶/۰۰	۶/۰۷	۵/۶۹	۶/۰۰	۶/۳۳	۶/۲۸	۵/۹۲	۶/۰۲	۵/۳۲	۶/۵۵	۵/۸۰	۵/۸۸	۵/۴۸	۶/۲۷	۶/۰۶	۵/۷۲	سمنان
۵/۹۳	۶/۱۱	۶/۴۷	۵/۷۹	۶/۰۸	۶/۲۰	۵/۵۳	۷/۱۲	۵/۶۳	۶/۵۱	۵/۸۴	۵/۸۰	۵/۷۶	۵/۷۰	۶/۰۸	۵/۶۲	۴/۹۰	۶/۵۵	۵/۵۸	۵/۴۶	قم
۵/۹۲	۵/۷۵	۵/۶۳	۵/۴۲	۶/۲۰	۵/۹۷	۵/۹۳	۵/۷۲	۶/۳۳	۵/۹۱	۶/۰۲	۵/۶۶	۶/۲۱	۶/۲۰	۶/۰۱	۵/۸۹	۵/۹۳	۵/۸۶	۵/۶۹	۶/۰۷	تهران
۵/۸۷	۵/۲۰	۵/۰۰	۵/۶۳	۴/۹۷	۵/۸۴	۶/۰۷	۵/۶۴	۵/۷۵	۵/۸۸	۶/۰۷	۵/۹۶	۶/۱۳	۵/۳۶	۶/۸۲	۶/۲۲	۶/۳۶	۵/۹۰	۶/۳۸	۶/۳۳	قزوین
۵/۸۷	۶/۳۶	۵/۸۱	۶/۸۲	۶/۴۶	۵/۵۵	۵/۳۱	۵/۸۳	۵/۳۳	۵/۷۳	۵/۸۷	۵/۱۷	۵/۷۸	۶/۰۷	۶/۴۷	۵/۸۲	۵/۹۷	۵/۶۲	۵/۶۹	۵/۹۹	خوزستان
۵/۸۴	۵/۷۰	۵/۶۷	۵/۶۰	۵/۸۳	۵/۷۴	۵/۵۳	۵/۷۸	۵/۸۹	۵/۷۴	۵/۹۵	۵/۸۹	۵/۸۲	۶/۰۳	۶/۰۸	۵/۹۶	۵/۸۹	۶/۱۹	۵/۹۰	۵/۸۴	ملی
۵/۷۵	۵/۸۰	۵/۷۶	۵/۶۶	۵/۹۷	۵/۶۳	۵/۷۱	۵/۳۹	۵/۹۹	۵/۴۲	۵/۵۴	۵/۱۴	۶/۱۴	۵/۵۷	۵/۳۱	۶/۰۶	۶/۰۸	۵/۷۳	۶/۳۶	۶/۰۵	مرکزی
۵/۶۰	۵/۵۴	۵/۵۵	۵/۰۶	۶/۰۱	۵/۴۶	۵/۶۷	۵/۶۸	۵/۳۷	۵/۱۰	۵/۵۳	۴/۶۲	۶/۲۹	۵/۱۸	۶/۰۲	۵/۸۴	۵/۳۷	۵/۲۹	۶/۰۹	۶/۶۱	زنجان
۵/۴۵	۵/۴۴	۵/۲۶	۵/۸۴	۵/۲۳	۵/۲۶	۵/۴۰	۵/۴۵	۵/۳۶	۴/۸۴	۵/۱۳	۴/۹۸	۵/۴۶	۵/۲۱	۴/۸۷	۵/۹۴	۵/۵۴	۶/۶۲	۵/۱۳	۶/۴۷	یزد
۵/۲۴	۵/۱۱	۴/۷۸	۵/۲۵	۵/۳۰	۵/۲۰	۵/۷۲	۴/۶۸	۵/۳۰	۵/۱۲	۵/۶۴	۵/۷۷	۶/۱۷	۵/۰۶	۵/۵۴	۴/۹۸	۴/۴۷	۵/۰۷	۵/۷۹	۴/۵۶	اردبیل
۵/۰۶	۴/۷۵	۴/۸۹	۵/۰۹	۴/۲۸	۵/۱۳	۴/۸۷	۴/۸۲	۵/۲۹	۵/۵۵	۴/۷۷	۴/۷۴	۵/۵۶	۵/۲۸	۳/۵۱	۵/۴۹	۴/۴۲	۶/۱۳	۵/۹۱	۵/۵۰	گیلان
۶/۱۰	۶/۰۳	۶/۰۵	۶/۰۵	۵/۹۹	۶/۰۳	۶/۰۳	۶/۰۳	۶/۱۸	۵/۸۶	۶/۱۱	۵/۹۷	۶/۱۲	۶/۲۰	۶/۱۶	۶/۲۰	۶/۰۷	۶/۱۵	۶/۳۶	۶/۲۰	میانگین غیروزنی

تحلیل وضعیت محیط کسب و کار ایران در پاییز ۱۳۹۳ براساس نظریه عمومی کارآفرینی شین^۱

محیط سیستم را عواملی تشکیل می‌دهند که در خارج از سیستم قرار می‌گیرند، اما بر آن تأثیرگذار هستند. شناسایی محیط و عوامل محیطی معمولاً به‌سادگی انجام نمی‌گیرد، زیرا مرز سیستم با محیط، مرز ظاهری نیست، بلکه قراردادی است. طبق تعریف چرچمن^۲، محیط، عوامل و اشیایی را شامل می‌شود که در رابطه خود با سیستم مؤثر و غیرقابل تغییرند. او به مدیران توصیه می‌کند در رابطه با شناسایی عوامل محیطی دو سؤال مطرح کنند: اول اینکه، آیا عامل مورد نظر سیستم را متأثر می‌سازد یا خیر؟ اگر پاسخ این سؤال مثبت باشد، سؤال دوم را بدین‌سان مطرح می‌کند: آیا سیستم قادر به تغییر آن عامل است؟ به‌عبارت دیگر می‌تواند آن محدودیت یا مانع را از پیش‌پای‌فعالیت‌های خود بردارد؟ در صورتی که پاسخ سؤال دوم منفی باشد، آن عامل، یک عامل محیطی است. با استفاده از جدول زیر می‌توان ماهیت عوامل مرتبط با سیستم را تعیین کرد.

جدول ۸. جدول عناصر مؤثر بر سیستم

عوامل	مؤثر بر سیستم	بی‌تأثیر بر سیستم
تحت کنترل سیستم	عامل سیستمی (درونی)	نه سیستمی و نه محیطی
خارج از کنترل سیستم	عامل محیطی	

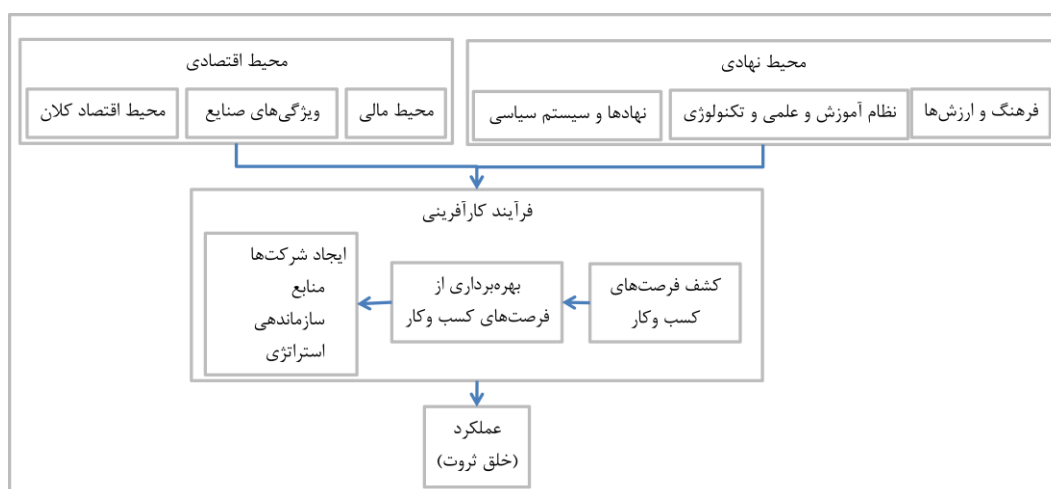
بر این اساس، مؤلفه‌های مهم محیط کسب و کار، مجموعه عواملی هستند که بر اداره و عملکرد بنگاه‌ها در جامعه مورد مطالعه اثر می‌گذارند، اما تقریباً خارج از کنترل مدیران بنگاه‌ها هستند که براساس نظریه عمومی شین می‌توان دو مجموعه عوامل محیطی معین، محیط اقتصادی و محیط نهادی را تفکیک کرد. عوامل محیط اقتصادی شامل محیط مالی، محیط اقتصاد کلان و ویژگی‌های صنایع و عوامل محیط نهادی شامل نهادها و سیستم سیاسی، فرهنگ و ارزش‌ها و نظام آموزشی-علمی و تکنولوژی می‌شود. این دو مجموعه عوامل بر فرآیند کارآفرینی که در واقع نقطه آغازین کسب و کار است، اثر می‌گذارند و فرآیند کارآفرینی شامل کشف، ارزیابی و بهره‌برداری از فرصت‌ها به‌منظور معرفی محصولات و خدمات، روش‌های سازماندهی، بازارها، فرآیندها و مواد اولیه جدید، از طریق تلاش‌های سازمان‌یافته‌ای است که قبلاً صورت نگرفته است (شین و ونکاتارامن، ۲۰۰۰). هر چه محیط کسب و کار (محیط نهادی و اقتصادی) شرایط بهتری داشته باشد، بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینی بیشتر است

۱. Shane S. A General Theory of Entrepreneurship: The Individual-opportunity Nexus, Edward Elgar Publishing, 2003.

2. Churchman, 1973 .

و هر چه بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینی در جامعه‌ای بیشتر باشد، عملکرد اقتصاد آن کشور و خلق ارزش و ثروت در آن جامعه بیشتر می‌شود (نمودار ۳).

نمودار ۳. مدل مفهومی محیط کسب‌وکار براساس نظریه عمومی کارآفرینی شین

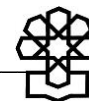

مأخذ: اقتباس از شین، ۲۰۰۳.

براساس ارزیابی تشکلهای اقتصادی، در مجموعه مطالعات فصلی پایش محیط کسب‌وکار که از پاییز ۱۳۸۹ توسط مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی جریان دارد، محیط مالی نامناسب بزرگ‌ترین مشکل در محیط کسب‌وکار اقتصاد کشور محسوب می‌شود. تشکلهای اقتصادی سراسر کشور طی هفده دوره پایش محیط کسب‌وکار توسط مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی،^۱ «مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها» را به‌عنوان نخستین مشکل محیط کسب‌وکار ارزیابی کرده‌اند (جدول ۹). «ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی» نیز که به‌عنوان شاخصی برای محیط مالی محسوب می‌شود در زمره مهمترین موانع فعالین کسب‌وکار ارزیابی شده است.

نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی خود به تنهایی می‌تواند نشانگر نامناسب بودن محیط مالی در کشور باشد. گرچه ممکن است بنگاه‌ها به‌لحاظ مدیریت مالی و بودجه‌بندی خود عملکرد مناسبی نداشته باشند، اما بالا بودن نرخ تأمین سرمایه به‌عنوان متغیری که در نظام بازار آزاد و خارج بنگاه تعیین می‌شود، نشان می‌دهد که سازوکارهای حاکم بر اقتصاد در جهت ارتقای محیط کسب‌وکار

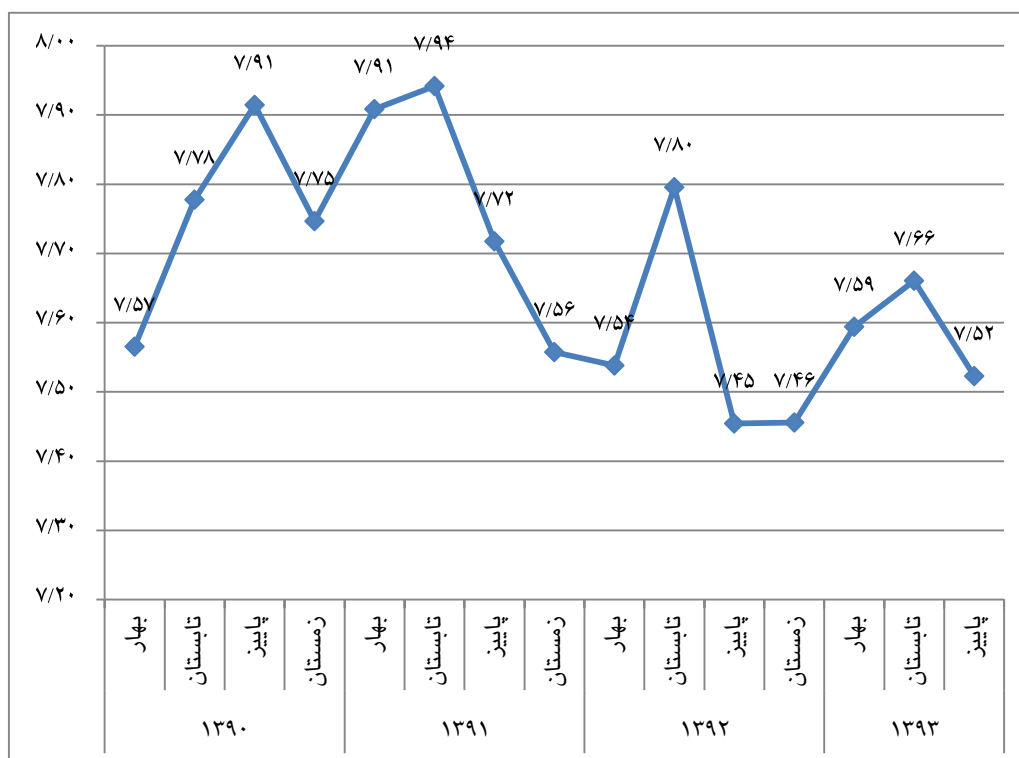
۱. پایش محیط کسب‌وکار ایران در تابستان ۱۳۹۲، ارزیابی ۳۰۴ تشکل اقتصادی سراسر کشور از مؤلفه‌های ملی محیط کسب‌وکار در ایران، مرکز پژوهش‌های مجلس، ۱۳۹۲.

نیستند. سازوکارهایی که ریشه در سیاستگذاری‌های مالی نادرست دولت و عملکرد نامطلوب نظام مالی و بانکی و بازار سرمایه دارد.

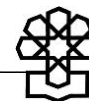
روند تغییرات مؤلفه محیط مالی در شاخص پایش محیط کسب‌وکار در نمودار ۴ ارائه شده است. همان‌طور که در نمودار مشاهده می‌شود روند کلی این مؤلفه نزولی است که به معنای بهبود است، اما همراه با نوسان.

نمودار ۴. روند مؤلفه محیط مالی (مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها) در شاخص پایش

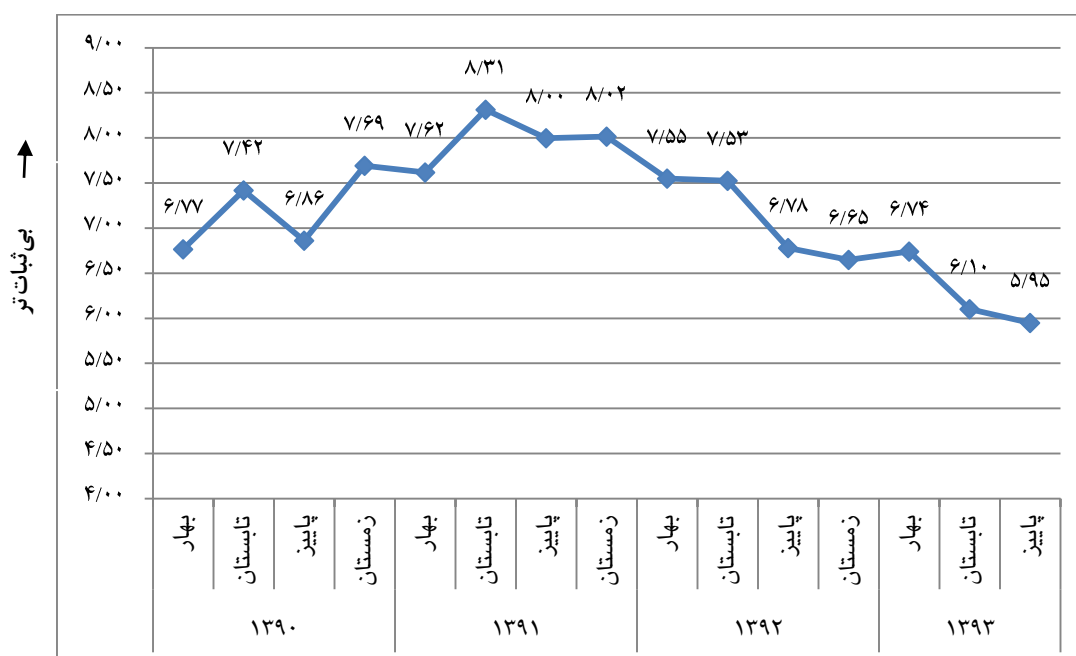
جدول ۹. ارزیابی محیط کسب و کار بر اساس نظریه عمومی کار آفرینی شین

میانگین کل	۱۳۹۳			۱۳۹۲				۱۳۹۱				۱۳۹۰				عامل محیطی	محیط	مجموعه محیطی
	پاییز	تابستان	بهار	زمستان	پاییز	تابستان	بهار	زمستان	پاییز	تابستان	بهار	زمستان	پاییز	تابستان	بهار			
۷/۶۸	۷/۵۲	۷/۶۶	۷/۵۹	۷/۴۶	۷/۴۵	۷/۸۰	۷/۵۴	۷/۵۶	۷/۷۲	۷/۹۴	۷/۹۱	۷/۷۵	۷/۹۱	۷/۷۸	۷/۵۷	مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها	محیط مالی	محیط اقتصادی
۷/۲۰	۵/۹۵	۶/۱۰	۶/۷۴	۶/۶۵	۶/۷۸	۷/۵۳	۷/۵۵	۸/۰۲	۸/۰۰	۸/۳۱	۷/۶۲	۷/۶۹	۶/۸۶	۷/۴۲	۶/۷۷	بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه	محیط اقتصاد کلان	
۶/۷۹	۶/۵۴	۶/۴۷	۶/۷۱	۶/۵۵	۶/۷۸	۷/۴۱	۷/۴۴	۶/۹۴	۷/۱۰	۷/۲۷	۶/۸۲	۶/۸۹	۶/۴۸	۶/۴۴	۶/۰۴	اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان	ویژگی‌های صنایع	
۷/۲۶	۷/۰۱	۶/۸۸	۷/۰۱	۷/۵۸	۷/۵۱	۷/۵۰	۷/۶۰	۷/۸۴	۷/۴۵	۷/۴۴	۷/۰۹	۷/۲۱	۷/۰۹	۷/۲۱	۶/۷۹	ارزیابی محیط اقتصادی		
۶/۵۲	۶/۶۷	۶/۳۶	۶/۸۱	۶/۴۳	۶/۶۳	۶/۶۵	۶/۳۰	۶/۵۰	۶/۷۸	۶/۹۵	۶/۶۱	۵/۹۸	۶/۴۲	۶/۲۵	۶/۴۶	وجود مفاصد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی	نهادها و سیستم سیاسی	محیط نهادی
۵/۰۷	۵/۲۰	۴/۶۲	۵/۳۷	۴/۸۹	۵/۲۰	۵/۰۵	۴/۷۶	۴/۸۳	۵/۱۱	۵/۰۷	۵/۰۵	۵/۳۷	۵/۱۹	۵/۰۸	۵/۲۷	تمایل مردم به خرید کالاهای خارجی و تقاضای کم...	فرهنگ و ارزش‌ها	
۴/۸۰	۴/۸۲	۵/۰۸	۵/۰۷	۴/۶۹	۴/۸۱	۴/۷۷	۴/۵۸	۴/۴۴	۴/۶۰	۴/۸۲	۴/۸۰	۴/۶۶	۴/۹۵	۵/۰۹	۴/۸۵	ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل	نظام آموزشی-علمی و تکنولوژی	
۵/۴۶	۵/۷۵	۵/۳۴	۵/۵۵	۵/۴۹	۵/۲۱	۵/۲۶	۵/۵۰	۵/۶۱	۵/۴۹	۵/۳۴	۵/۵۲	۵/۴۷	۵/۵۲	۵/۴۷	۵/۵۲	ارزیابی محیط نهادی		
۶/۳۴	۶/۳۸	۶/۱۱	۶/۲۸	۶/۵۳	۶/۳۶	۶/۳۸	۶/۵۵	۶/۷۳	۶/۴۷	۶/۳۹	۶/۳۰	۶/۳۴	۶/۳۰	۶/۳۴	۶/۱۶	ارزیابی محیط کسب و کار (۶ مؤلفه) از ۱۰ (بدترین ارزیابی)		

محیط اقتصاد کلان بی‌ثبات به‌عنوان دومین مانع محیط کسب‌وکار کشور ارزیابی شده و به‌عنوان یکی از واقعیت‌های مهمی که گزارش‌های فصلی پایش محیط کسب‌وکار نیز نشان می‌دهند کسب‌وکارها به ثبات و امنیت و قابلیت پیش‌بینی‌پذیری آینده در اقتصاد نیاز دارند. «بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه» یکی از عوامل نشان‌دهنده بی‌ثباتی در محیط اقتصاد کلان است که در شاخص پایش محیط کسب‌وکار به‌عنوان معضل دوم محسوب می‌شود. این مؤلفه در شاخص پایش فصل پاییز ۱۳۹۳ نسبت به فصل قبل بهبود قابل توجهی را نشان می‌دهد که رقم آن (۵/۹۵) در طی هفته دوره محاسبه شاخص پایش بی‌نظیر بوده است.

نمودار ۵. روند مؤلفه محیط اقتصاد کلان (مشکل بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه) در شاخص پایش

ویژگی‌های صنایع به‌عنوان جزء دیگر محیط کسب‌وکار از اهمیت بالایی برخوردار است. وابستگی تولید داخل به مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای به‌عنوان یک ویژگی مهم صنایع کشور تلقی می‌شود. اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان در سومین طبقه مهم از مؤلفه‌های شاخص پایش محیط کسب‌وکار طبقه‌بندی می‌شود که می‌تواند بیانگر وابستگی تولید داخل به خارج باشد. با توجه به وجود بیماری هلندی در کشورهای صادرکننده نفت (از جمله ایران)^۱ تولید به واردات وابستگی دارد، زیرا براساس نظریه بیماری هلندی، تولید کالاهای قابل تجارت سودآوری کمتری دارد، لذا تولیدکننده نیز به مونتاژ روی می‌آورد و درواقع به واردات کالای نهایی می‌پردازد. اعمال تحریم‌های بین‌المللی بیشتر به زیان واردکننده است تا صادرکننده، زیرا با اعمال تحریم نرخ ارز سیر صعودی پیدا می‌کند و سود

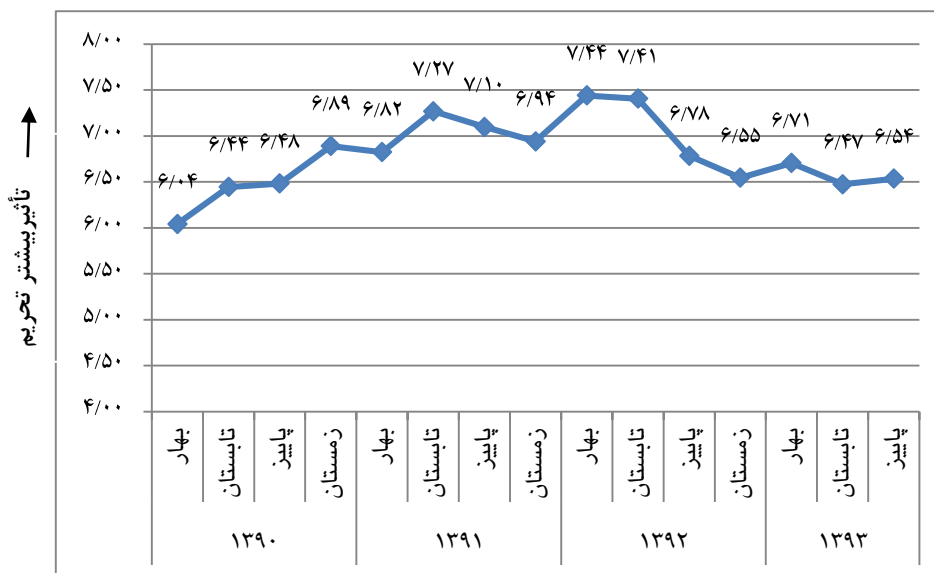
۱. به کتاب مدیریت اقتصاد کلان در کشورهای صادرکننده نفت، فصل نهم، نشر مرکز پژوهش‌های مجلس مراجعه شود.

صادرکننده را افزایش و سود واردکننده را کاهش می‌دهد. هرچند برخی صادرکنندگان نیز ممکن است با مشکل صادرات به برخی کشورها مواجه شوند، اما با توجه به وابستگی بیشتر واردات به کشورهای تحریم‌کننده نسبت به صادرات می‌توان گفت که اعمال تحریم‌های بین‌المللی بیشتر به زیان واردکننده به‌ویژه تولیدکنندگان وابسته به واردات مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای است.

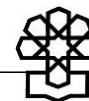
ارزیابی تشکل‌های اقتصادی سراسر کشور از مؤلفه «اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان» از بهار ۱۳۹۰ تا بهار ۱۳۹۲ روند افزایشی محسوس (از ۶ تا ۷/۴) و از تابستان ۱۳۹۲ به بعد سیر نزولی را نشان می‌دهد. با توجه به آنکه هنوز (پاییز ۱۳۹۳) تحریم‌ها برداشته نشده است این روند می‌تواند بیانگر این امر باشد که تولیدکنندگان با وجود محدودیت‌های اعمال شده سعی در کاهش وابستگی تولید به خارج داشته‌اند و تا حدودی نیز موفق بوده‌اند. این مطلب می‌تواند ناشی از کاهش اثر بیماری هلندی در اثر تحریم نیز باشد که سودآوری تولید کالاهای قابل تجارت را افزایش می‌دهد. ارزیابی این مؤلفه در پاییز ۱۳۹۳ نسبت به ارزیابی همه فصول از پاییز ۱۳۹۰ به بعد از وضعیت بهتری برخوردار است.

نمودار ۶. روند مؤلفه ویژگی‌های صنایع (اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان)

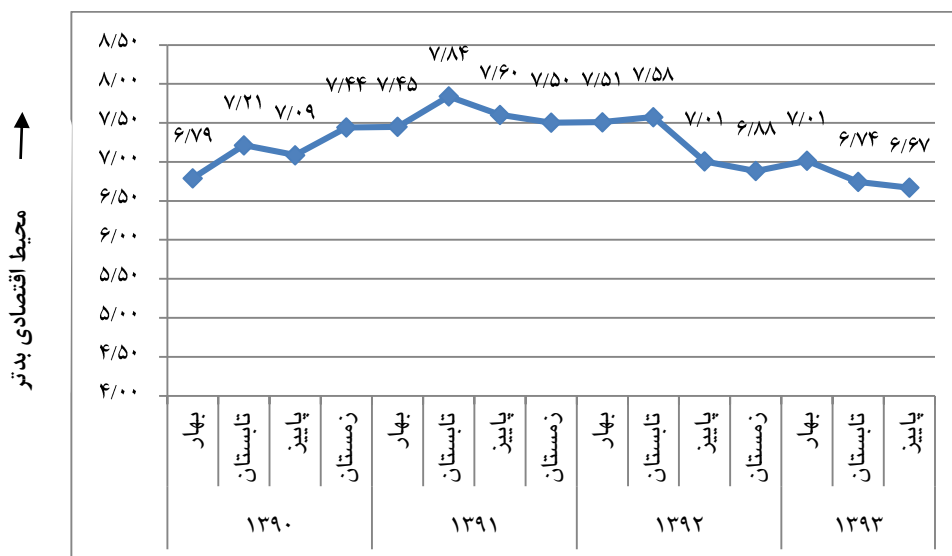
در شاخص پایش محیط کسب‌وکار

در مجموع محیط اقتصادی از نظر تشکل‌های اقتصادی مورد بررسی در هفده دوره پایش محیط کسب‌وکار، از شرایط مناسبی برخوردار نیست (۷/۲۲ از ۱۰) که البته در پاییز ۱۳۹۳ نسبت به همه فصول در هفده دوره محاسبه شاخص پایش محیط کسب‌وکار بهتر ارزیابی شده است.

نمودار ۷. روند ارزیابی محیط اقتصادی (میانگین ارزیابی سه مؤلفه) در شاخص پایش

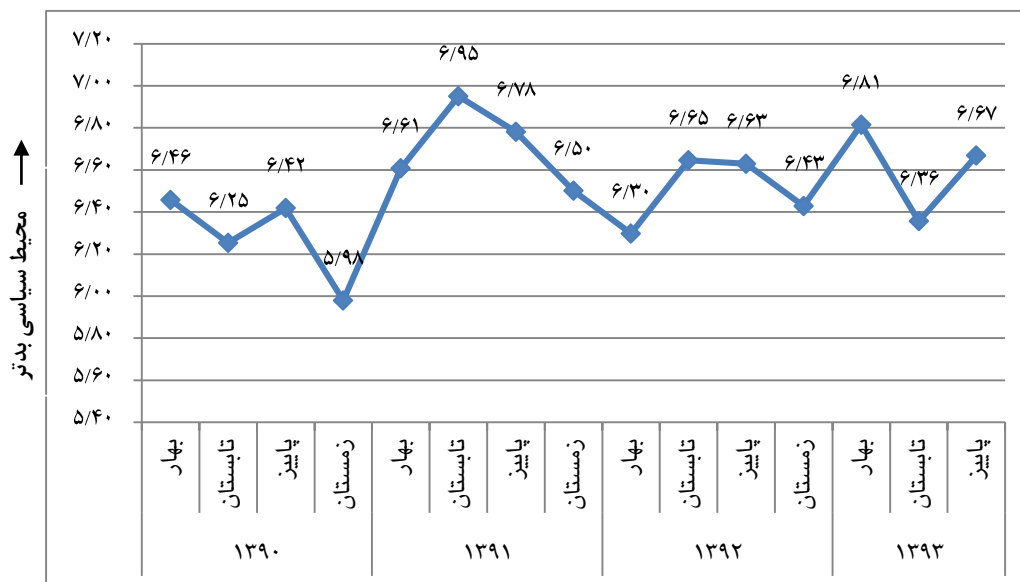

نهادها و سیستم سیاسی، چهارمین مسئله در ارزیابی محیط کسب و کار محسوب می‌شود. وجود مفسد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی را می‌توان به‌عنوان شاخصی برای این جزء از محیط کسب و کار تلقی کرد که در محدوده بین ارزیابی ۶ و ۷ ارزیابی شده است. بی‌ثباتی قوانین و مقررات مربوط به تولید و سرمایه‌گذاری و ضعف دادسراها در رسیدگی مؤثر به شکایت‌ها و اجبار طرف‌های قرارداد به انجام تعهدات نیز به دنبال آن به‌عنوان مسائل نهادی مطرح در پایش محیط کسب و کار هستند که ارزیابی آنها مشابه با ارزیابی مؤلفه «مفسد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی» است.

نمودار ۸ روند تغییرات ارزیابی مؤلفه نهادها و سیستم سیاسی (وجود مفسد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی) در شاخص پایش محیط کسب و کار را نشان می‌دهد. ارزیابی این مؤلفه در پاییز ۱۳۹۳ نسبت به فصل قبل افزایش یافته است.

نمودار ۸. روند مؤلفه نهادها و سیستم سیاسی (وجود مفاصد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی)

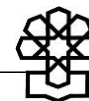
در شاخص پایش محیط کسب‌وکار

فرهنگ و ارزش‌ها به‌عنوان جزء مهم دیگر محیط کسب‌وکار تلقی می‌شود. این جزء محیط نهادی در شاخص پایش محیط کسب‌وکار به‌عنوان پنجمین دسته از مسائل ارزیابی شده است. «زیاد بودن تعطیلات رسمی»، «تولید کالاهای غیراستاندارد و تقلبی»، «تمایل مردم به خرید کالاهای خارجی» و «تقاضای کم برای محصولات ایرانی مشابه و عرضه کالاهای خارجی قاچاق در بازار داخلی» از زمره مؤلفه‌هایی هستند که از فرهنگ و ارزش‌های جامعه ریشه می‌گیرند یا با آن در ارتباط تنگاتنگ هستند. ارزیابی‌های تشکلی‌های اقتصادی سراسر کشور از این مؤلفه‌های محیط کسب‌وکار در دوره هفده فصل مورد بررسی پایش، نوسان زیادی نداشته است و ارزیابی کمتر (ارزیابی بهتری) (۵/۰۷) از میانگین کلی محیط کسب‌وکار (۶/۳۴) داشته‌اند.

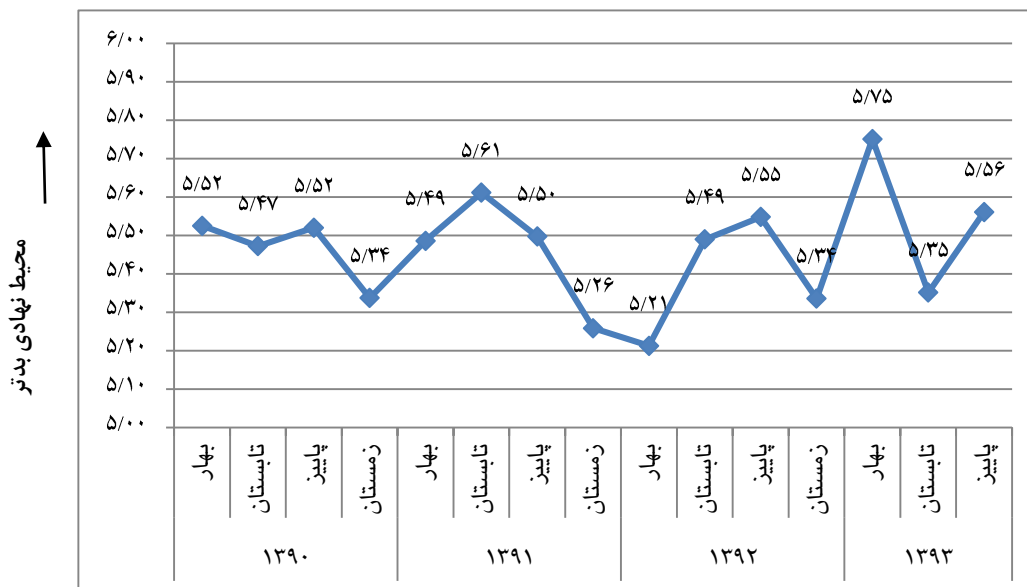
نظام آموزشی - علمی و تکنولوژی را می‌توان به‌عنوان جزء ششم محیط کسب‌وکار معرفی کرد. «زیرساخت‌های حمل‌ونقل» و «زیرساخت‌های تأمین برق» را می‌توان نماگری از جزء نظام آموزشی - علمی و تکنولوژی دانست. در هفده دوره پایش محیط کسب‌وکار، «ضعف زیرساخت‌های تأمین برق»، «ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل» بهتر از همه ارزیابی شده‌اند و ارزیابی کمتر از ۵ داشته و روند تقریباً ثابتی را نشان می‌دهند. شایان ذکر است که از زمستان ۱۳۹۲ به بعد این نماگر در حال افزایش (نامساعد شدن) است.

در مجموع محیط نهادی از نظر تشکلی‌های اقتصادی مورد بررسی در هفده دوره پایش محیط کسب‌وکار، بهتر از محیط اقتصادی ارزیابی شده است (۵/۴۶ از ۱۰). روند کلی با ثبات و نوسان اندک

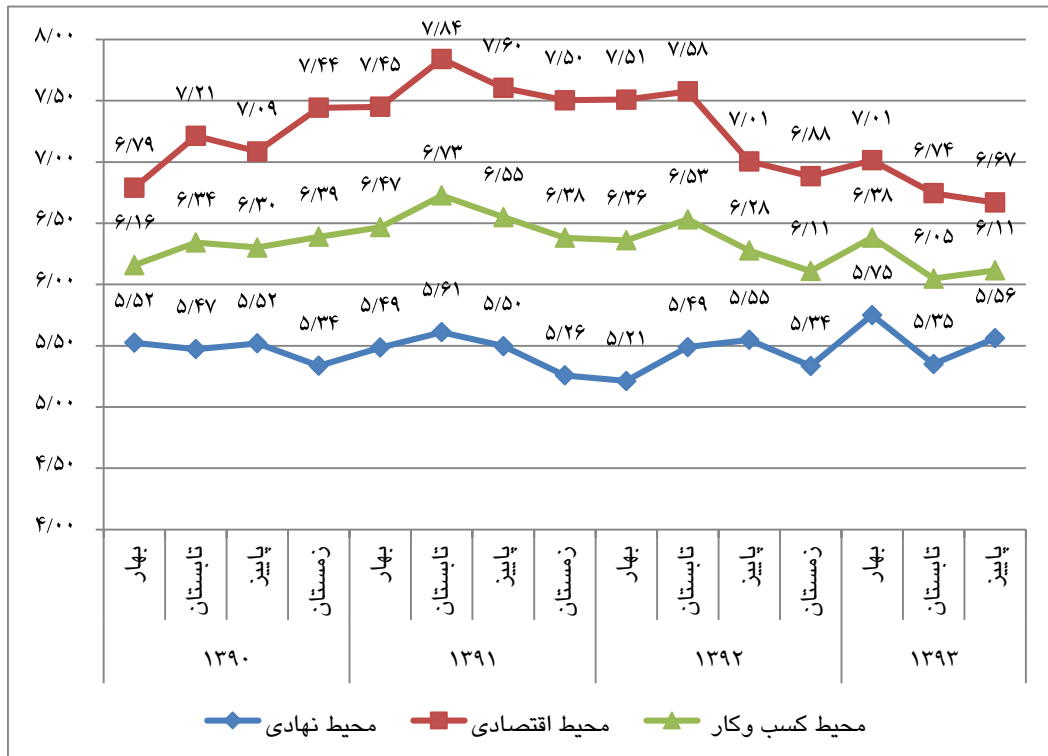
حول ارزیابی تشکل‌های اقتصادی در طی دوره بهار ۱۳۹۰ الی پاییز ۱۳۹۳ نشان می‌دهد که هماهنگ با نظریه‌های اقتصادی تغییرات نهادی در بلندمدت و به سختی اتفاق می‌افتد.

نمودار ۹. روند ارزیابی محیط نهادی (میانگین ارزیابی سه مؤلفه) در شاخص پایش

به‌طور کلی می‌توان گفت که براساس هفده دوره پایش محیط کسب‌وکار توسط مرکز پژوهش‌های مجلس، تشکل‌های اقتصادی وضعیت محیط کسب‌وکار (۶ مؤلفه محیطی) را ۶/۳۴ از ۱۰ (عدد ۱۰ بدترین ارزیابی) ارزیابی کرده‌اند که وضعیت خوبی محسوب نمی‌شود. براساس این نظرسنجی محیط اقتصادی کسب‌وکار (۷/۲۲) (شامل محیط مالی (۷/۶۸)، محیط اقتصاد کلان (۷/۲۰) و ویژگی‌های صنایع (۶/۷۹)) ارزیابی نامساعدتری نسبت به عوامل محیط نهادی (۵/۴۶) (شامل نهادها و سیستم سیاسی (۶/۵۲)، فرهنگ و ارزش‌ها (۵/۰۷) و نظام آموزشی - علمی و تکنولوژی (۴/۸۰)) دارند. همان‌طور که در نمودار زیر مشاهده می‌شود روند ارزیابی محیط کسب‌وکار (۶ مؤلفه محیطی اصلی) از بهار ۱۳۹۰ به بعد افزایشی و از پاییز ۱۳۹۲ روند کاهشی داشته است.

نمودار ۱۰. روند ارزیابی محیط کسب و کار و محیط‌های زیرمجموعه آن

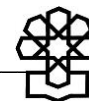
پاسخ تشکل‌های اقتصادی به دو سؤال ویژه پاییز ۱۳۹۳

در پرسشنامه این مطالعه معمولاً یک یا دو سؤال گزینه‌دار درباره مسائل روز محیط کسب و کار از تشکل‌های اقتصادی پرسیده می‌شود. در پرسشنامه پاییز ۱۳۹۳، دو سؤال ارائه شده بود که متن سؤال و میانگین پاسخ‌های تشکل‌های مشارکت‌کننده در این مطالعه به شرح زیر است:

سؤال ۱. در پاییز امسال نسبت به پاییز سال گذشته (۱۳۹۲)، میزان تولید در واحدهای عضو تشکل شما

چه تغییری کرده است؟

- ۱. بیشتر شده است
- ۲. تفاوتی نکرده است
- ۳. کمتر شده است

جدول ۱۰. تعداد و درصد پاسخ‌های تشکل‌های مشارکت‌کننده

پاسخ‌ها به سؤال ۱					کل	بخش
کل	کمتر شده است	تفاوتی نکرده	بیشتر شده است	بی‌پاسخ		
۱۵۳	۷۳	۴۰	۲۰	۲۰	تعداد	خدمات
۵۲/۴	۴۷/۷	۲۶/۱	۱۳/۱	۱۳/۱	درصد	
۱۱۵	۵۶	۲۶	۲۲	۱۱	تعداد	صنعت
۳۹/۴	۴۸/۷	۲۲/۶	۱۹/۱	۹/۶	درصد	
۲۴	۹	۴	۸	۳	تعداد	کشاورزی
۸/۲	۳۷/۵	۱۶/۷	۳۳/۳	۱۲/۵	درصد	
۲۹۲	۱۳۸	۷۰	۵۰	۳۴	تعداد	کل
۱۰۰/۰	۴۷/۳	۲۴/۰	۱۷/۱	۱۱/۶	درصد	

سؤال ۲. کدام گزینه برای نرخ ارز (تومان برحسب دلار) برای تولید و سرمایه‌گذاری واحدهای عضو تشکل شما مفیدتر است؟

۱. بالاتر از ۲۸۵۰ تومان ۲. حدود ۲۸۵۰ تومان ۳. پایین‌تر از ۲۸۵۰ تومان

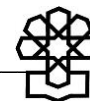
جدول ۱۱. تعداد و درصد پاسخ‌های تشکل‌های مشارکت‌کننده

تعداد پاسخ‌ها به سؤال ۲					کل	بخش
کل	پایین‌تر از ۲۸۵۰	حدود ۲۸۵۰	بالاتر از ۲۸۵۰	بی‌پاسخ		
۱۵۳	۸۹	۴۰	۷	۱۷	تعداد	خدمات
۵۲/۴	۵۸/۲	۲۶/۱	۴/۶	۱۱/۱	درصد	
۱۱۵	۴۹	۴۲	۱۲	۱۲	تعداد	صنعت
۳۹/۴	۴۲/۶	۳۶/۵	۱۰/۴	۱۰/۴	درصد	
۲۴	۹	۸	۳	۴	تعداد	کشاورزی
۸/۲	۳۷/۵	۳۳/۳	۱۲/۵	۱۶/۷	درصد	
۲۹۲	۱۴۷	۹۰	۲۲	۳۳	تعداد	کل
۱۰۰/۰	۵۰/۳	۳۰/۸	۷/۵	۱۱/۳	درصد	

پیوست‌ها

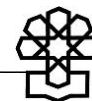
پیوست ۱ - فهرست اسامی ۲۹۲ تشکل اقتصادی مشارکت‌کننده برای تهیه گزارش پایش محیط کسب‌وکار ایران در پاییز ۱۳۹۳
تشکل‌های کشوری

۱. انجمن صنایع پروفیل UPVC در و پنجره ایران
۲. انجمن شرکت‌های راهسازی ایران
۳. انجمن صنایع و معادن گچ کشور
۴. سندیکای صنایع آسانسور و پله برقی ایران
۵. اتحادیه سراسری تعاونی‌های صیادی ایران
۶. اتحادیه سراسری شرکت‌های تعاونی مسکن کارکنان دولت
۷. اتحادیه مرکزی تعاونی‌های عشایری ایران
۸. انجمن صنفی کارفرمایی افزودنی‌های صنایع غذایی ایران
۹. اتحادیه مرکزی تعاونی‌های مصرف کارگران ایران (امکان)
۱۰. اتحادیه تعاونی‌های مصرف فرهنگیان ایران
۱۱. کانون سراسری انجمن‌های صنفی پرورش‌دهندگان مرغ تخمگذار ایران
۱۲. انجمن صنفی شرکت‌های خدمات بیمه‌ای بیمه ایران
۱۳. اتحادیه سراسری تعاونی‌های تکثیر و پرورش و صادرات آبزیان ایران
۱۴. خانه کشاورز
۱۵. تعاونی سازندگان ملامین و فرآورده‌های وابسته
۱۶. اتحادیه سراسری تعاونی‌های فرش دستباف کشور
۱۷. کانون انجمن‌های صنفی دفاتر مشاوره شغلی و کاریابی ایران
۱۸. اتحادیه تولید و صادرات نساجی و پوشاک ایران
۱۹. اتحادیه سراسری تعاونی‌های کشاورزی باغداران ایران
۲۰. انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران
۲۱. کنفدراسیون صنعت ایران
۲۲. شرکت تعاونی و سندیکای صنایع کنسرو ایران
۲۳. اتحادیه سراسری تعاونی‌های مصرف محلی ایران
۲۴. اتحادیه مرکزی فرش دستباف روستایی ایران
۲۵. انجمن صنفی خودروسازان ایران

۲۶. اتحادیه شرکت‌های تعاونی مسافربری کشور
۲۷. انجمن صنفی کارفرمایان صنایع چوب ایران
۲۸. اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان مبلمان ایران
۲۹. سندیکای صنعت مخابرات ایران
۳۰. انجمن صنفی شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری و نظارت طرح‌ها
۳۱. انجمن شرکت‌های ساختمانی ایران
۳۲. سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران
۳۳. انجمن صنفی و صنعتی صنایع گلوکز و نشاسته ایران
۳۴. اتحادیه تعاونی‌های فرآورده‌های لبنی پاستوریزه ایران
۳۵. انجمن صنایع و معادن سرب و روی ایران
۳۶. انجمن صنفی تولیدکنندگان روغن زیتون و زیتون شور ایران
۳۷. انجمن صنفی تولیدکنندگان اسید سولفوریک و اولئوم
۳۸. انجمن صنایع همگن روغن موتور
۳۹. انجمن صنایع نساجی ایران
۴۰. انجمن صنایع تولید لنت ترمز و کلاچ
۴۱. انجمن واردکنندگان فرآورده‌های بهداشتی آرایشی و عطریات ایران
۴۲. اتحادیه مرکزی تعاونی‌های کشاورزی دامداران ایران
۴۳. سندیکای تولیدکنندگان مواد شیمیایی دارویی بسته‌بندی دارویی ایران
۴۴. انجمن تولیدکنندگان نمک تصفیه ایران
۴۵. اتحادیه شرکت‌های تعاونی مصرف راه‌آهن
۴۶. انجمن صنفی کارفرمایان کارخانجات نان صنعتی ماشینی در حال تبدیل ایران
۴۷. انجمن تولیدکنندگان رنگ و رزین ایران
۴۸. انجمن صنفی صنایع روغن‌کشی ایران
۴۹. انجمن صنایع همگن پلاستیک
۵۰. کانون سراسری انجمن‌های صنفی بیمه ایران
۵۱. اتحادیه سراسری شرکت‌های تعاونی صنعت مرغداران ایران
۵۲. انجمن داروسازان ایران
۵۳. انجمن صنفی پرورش‌دهندگان قارچ خوراکی
۵۴. کانون انجمن‌های کارگری و کارفرمایی سنگبری‌های ایران
۵۵. شرکت تعاونی تولیدی رنگ و رزین الوان

۵۶. انجمن صنفی کارفرمایی آزمایشگاه‌های معتمد محیط زیست
۵۷. خانه صنعت و معدن و تجارت ایران
۵۸. انجمن مدیران صنایع ایران
۵۹. انجمن مدیران صنایع کارتن و ورق
۶۰. انجمن صنفی تولیدکنندگان کاشی و سرامیک کشور
۶۱. اتحادیه حفاران غیرنفتی ایران
۶۲. شبکه انجمن‌های صنعتی و معدنی ایران
۶۳. سندیکای تولیدکنندگان مواد دارویی و شیمیایی
۶۴. انجمن توسعه و بهبود کیفیت صنایع ایران
۶۵. انجمن صنایع لوازم خانگی ایران
۶۶. انجمن صنفی کارفرمایان صنایع فروآلیاژ
۶۷. سندیکای تولیدکنندگان قطعات و مجموعه‌های دوچرخه موتورسیکلت
۶۸. اتحادیه مالکان کشتی ایران
۶۹. کانون طراحی مهندسی و طراحی مونتاژ ایران
۷۰. انجمن صنفی صنعت تایر ایران
۷۱. تعاونی فولاد علویجه
۷۲. اتحادیه صادرکنندگان زعفران ایران
۷۳. انجمن صنفی شرکت‌های مهندسی و ساخت (صنایع نفت و نیرو)
۷۴. اتحادیه ملی محصولات کشاورزی ایران
۷۵. انجمن جامعه مدیران و متخصصین صنعت کفش ایران
۷۶. اتحادیه صادرکنندگان گیاهان دارویی و فرآورده‌های غذایی ایران
۷۷. شرکت تعاونی تولیدکنندگان فرآورده‌های بهداشتی، صنعتی، آرایشی و شوینده‌ها
۷۸. انجمن صنفی صنایع فرآورده‌های لبنی ایران
۷۹. انجمن صنایع تولیدکنندگان سموم دفع آفات نباتی
۸۰. اتحادیه صادرکنندگان خشکبار ایران
۸۱. انجمن ملی طیور ایران
۸۲. انجمن صنفی تولیدکنندگان و صادرکنندگان پارافین و مشتقات آن
۸۳. انجمن صنفی تولیدکنندگان تجهیزات پزشکی و دندانپزشکی و آزمایشگاهی
۸۴. انجمن شرکت‌های صنعت پخش ایران
۸۵. اتحادیه سراسری تعاونی‌های تولیدی و خدمات تولیدکنندگان و فرآورده‌های گوشتی ایران

۸۶. اتحادیه شرکت‌های تعاونی مصرف محلی ایران
۸۷. انجمن صنفی کشتارگاه‌های صنعتی طیور ایران
۸۸. انجمن صنایع سلولزی بهداشتی ایران
۸۹. اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان نرم‌افزار ایران
۹۰. اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان نان ایران
۹۱. کانون سراسری پیمانکاران عمرانی ایران
۹۲. سندیکای تولیدکنندگان سرنگ و سرسوزن ایران
۹۳. سندیکای صنعت برق ایران
۹۴. انجمن کارشناسان طبقه‌بندی مشاغل ایران
۹۵. اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های سرب و روی ایران
۹۶. انجمن افزودنی‌های مواد غذایی ایران
۹۷. سندیکای تولیدکنندگان کاغذ و مقوای ایران
۹۸. انجمن تخصصی مراکز تحقیق و توسعه صنایع و معادن ایران
۹۹. شورای ملی زعفران ایران
۱۰۰. انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان مولیبدن ایران
۱۰۱. انجمن کشتیرانی و خدمات وابسته
۱۰۲. اتحادیه شرکت‌های تعاونی حمل بار کشور
۱۰۳. انجمن شرکت‌های مهندسی و پیمانکاری نفت گاز و پتروشیمی ایران

اردبیل

۱۰۴. اتاق اصناف مرکز استان اردبیل
۱۰۵. اتاق تعاون استان اردبیل
۱۰۶. انجمن صنفی دندانسازان استان اردبیل
۱۰۷. انجمن صنفی نمایندگان بیمه ایران استان اردبیل
۱۰۸. انجمن شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی استان اردبیل

اصفهان

۱۰۹. خانه صنعت، معدن و تجارت استان اصفهان
۱۱۰. انجمن صنفی کامیون‌داران شهرستان نجف‌آباد
۱۱۱. انجمن مدیران صنایع اصفهان
۱۱۲. اتاق تعاون استان اصفهان

۱۱۳. اتحادیه تعاونی‌های تولید مرغ استان اصفهان
۱۱۴. انجمن صنفی شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی و راهسازی استان اصفهان
۱۱۵. کانون مدیران ماشین‌ساز صنایع فلزی استان اصفهان
۱۱۶. انجمن صنفی کارفرمایی کارخانجات آردسازی استان اصفهان
۱۱۷. انجمن صنفی مهندسان مشاور استان اصفهان

آذربایجان شرقی

۱۱۸. انجمن صنفی داروخانه‌داران دامپزشکی استان آذربایجان شرقی
۱۱۹. انجمن مدیران صنایع آذربایجان شرقی
۱۲۰. انجمن پیمانکاران عمرانی آذربایجان شرقی
۱۲۱. اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی تبریز
۱۲۲. خانه صنعت معدن و تجارت تبریز
۱۲۳. اتاق تعاون استان آذربایجان شرقی
۱۲۴. انجمن صنفی کارفرمایی معماران تجربی استان آذربایجان شرقی
۱۲۵. انجمن صنفی حمل‌ونقل تبریز و حومه

آذربایجان غربی

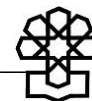
۱۲۶. انجمن صنفی کارخانجات آردسازی آذربایجان غربی
۱۲۷. اتاق اصناف مرکز استان آذربایجان غربی
۱۲۸. خانه صنعت معدن و تجارت آذربایجان غربی
۱۲۹. اتاق تعاون استان آذربایجان غربی
۱۳۰. اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی ارومیه

البرز

۱۳۱. انجمن صنفی شرکت‌های مسافربری پایانه شهید کلانتری کرج
۱۳۲. انجمن صنفی صنایع دستی شهرستان کرج
۱۳۳. انجمن صنفی آموزشگاه‌های آزاد صنایع غذایی کرج و حومه
۱۳۴. انجمن صنفی تولیدکنندگان بتن آماده و قطعات بتنی استان البرز و غرب استان تهران

ایلام

۱۳۵. اتاق اصناف مرکز استان ایلام
۱۳۶. انجمن صنفی پیمانکاران استان ایلام

۱۳۷. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایلام

بوشهر

۱۳۸. اتاق تعاون استان بوشهر

۱۳۹. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های خدماتی تأسیساتی استان بوشهر

۱۴۰. اتاق اصناف مرکز استان بوشهر

۱۴۱. انجمن آبادگران استان بوشهر

تهران

۱۴۲. خانه صنعت، معدن و تجارت استان تهران

۱۴۳. انجمن صنفی مهندسان طراح و ناظر تهران

۱۴۴. انجمن صنفی فلزات ذوبی استان تهران

۱۴۵. انجمن صنفی آزمایشگاهیان دامپزشکی استان تهران

۱۴۶. انجمن صنفی کارفرمایان صنعت طلا و جواهر استان تهران

۱۴۷. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های حفاری استان تهران

۱۴۸. انجمن صنفی پیمانکاران استان تهران

۱۴۹. اتحادیه شرکت‌های تعاونی مسکن فرهنگیان استان تهران

۱۵۰. اتحادیه شرکت‌های تعاونی مرغداران مرغ تخمگذار استان تهران

۱۵۱. اتحادیه صنف طلا، جواهر، نقره و سکه تهران

چهارمحال و بختیاری

۱۵۲. انجمن صنفی شرکت‌های خدماتی و پشتیبانی استان چهارمحال و بختیاری

۱۵۳. انجمن صنفی کارفرمایی دفاتر پیشخوان خدمات دولت و بخش عمومی غیردولتی استان

چهارمحال و بختیاری

۱۵۴. خانه صنعت، معدن و تجارت استان چهارمحال و بختیاری

۱۵۵. کانون انجمن‌های صنفی کارفرمایی استان چهارمحال و بختیاری

۱۵۶. انجمن صنفی کارفرمایی تکرشته‌ای آموزشگاه‌های آزاد فنی و حرفه‌ای استان چهارمحال و

بختیاری

خراسان جنوبی

۱۵۷. اتاق تعاون استان خراسان جنوبی

۱۵۸. انجمن صنفی کارفرمایان شرکت‌های حمل و نقل کالای بیرجند

۱۵۹. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بیرجند

۱۶۰. انجمن صنفی فناوری اطلاعات و امور مالی بازرگانی بیرجند

خراسان رضوی

۱۶۱. کانون انجمن‌های کارفرمایی صنایع خراسان رضوی
 ۱۶۲. انجمن صنفی کارفرمایی نمایندگان رسمی بیمه کارآفرین استان خراسان رضوی
 ۱۶۳. انجمن شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی خراسان رضوی
 ۱۶۴. انجمن انبوه‌سازان مسکن و ساختمان خراسان رضوی
 ۱۶۵. انجمن صنفی کارخانجات آرد استان‌های خراسان
 ۱۶۶. انجمن صنفی کارفرمایی مهدکودک‌های شهرستان تایباد
 ۱۶۷. انجمن صنفی کارفرمایی لوله و اتصالات پلیمری خراسان رضوی
 ۱۶۸. خانه صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی
 ۱۶۹. انجمن صنفی مهندسان عمران خراسان
 ۱۷۰. انجمن مدیران صنایع خراسان

خراسان شمالی

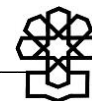
۱۷۱. انجمن دارندگان و رانندگان کامیون اسفراین
 ۱۷۲. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بجنورد
 ۱۷۳. اتاق تعاون خراسان شمالی
 ۱۷۴. انجمن پیمانکاران عمرانی خراسان شمالی

خوزستان

۱۷۵. انجمن صنفی کارفرمایی داروخانه‌های دامپزشکی استان خوزستان
 ۱۷۶. اتاق اصناف شهرستان اهواز
 ۱۷۷. انجمن صنفی آموزشگاه‌های آزاد فنی و حرفه‌ای دزفول
 ۱۷۸. انجمن صنفی شرکت‌های فنی، خدماتی و تأمین نیروی انسانی بندر امام خمینی (ره)
 ۱۷۹. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اهواز
 ۱۸۰. انجمن صنفی کشاورزان شهرستان شوش دانیال

زنجان

۱۸۱. اتاق تعاون استان زنجان
 ۱۸۲. انجمن صنفی شرکت‌های خدماتی و فنی مهندسی استان زنجان
 ۱۸۳. خانه صنعت، معدن و تجارت زنجان

سمنان

- ۱۸۴. انجمن مدیران صنایع استان سمنان
- ۱۸۵. انجمن صنفی کارفرمایی صنایع کانی غیرفلزی استان سمنان
- ۱۸۶. انجمن انبوه‌سازان استان سمنان
- ۱۸۷. اتاق اصناف مرکز استان سمنان
- ۱۸۸. اتحادیه صادرکنندگان استان سمنان
- ۱۸۹. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان سمنان
- ۱۹۰. اتاق تعاون استان سمنان
- ۱۹۱. انجمن صنفی کارفرمایی صنایع فلزی استان سمنان
- ۱۹۲. کانون کارفرمایی صنایع برق و الکترونیک استان سمنان
- ۱۹۳. انجمن صنفی کارفرمایی صنایع غذایی استان سمنان
- ۱۹۴. انجمن صنفی کارفرمایی دفاتر خدمات ارتباطی استان سمنان

سیستان و بلوچستان

- ۱۹۵. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های مسافربری سیستان و بلوچستان
- ۱۹۶. انجمن صنفی کارخانجات آرد استان سیستان و بلوچستان
- ۱۹۷. اتاق اصناف مرکز استان سیستان و بلوچستان
- ۱۹۸. اتاق تعاون استان سیستان و بلوچستان
- ۱۹۹. انجمن صنفی کارفرمایان صنعت شیر استان سیستان و بلوچستان
- ۲۰۰. انجمن صنفی پیمانکاران عمرانی استان سیستان و بلوچستان

فارس

- ۲۰۱. انجمن صنفی شرکت‌های تأسیساتی و تجهیزاتی فارس
- ۲۰۲. انجمن مدیران صنایع شعبه فارس
- ۲۰۳. کانون انجمن‌های صنفی کارفرمایی استان فارس
- ۲۰۴. انجمن پیمانکاران عمرانی فارس
- ۲۰۵. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی شیراز
- ۲۰۶. انجمن شرکت‌های حفاری استان فارس
- ۲۰۷. اتاق تعاون استان فارس
- ۲۰۸. انجمن صنفی نمایندگان بیمه آسیا استان فارس
- ۲۰۹. انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرت هوایی و جهانگردی فارس

قزوین

- ۲۱۰. انجمن شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی استان قزوین
- ۲۱۱. انجمن صنفی تولیدکنندگان شن و ماسه استان قزوین
- ۲۱۲. انجمن صنفی کارفرمایی انبوه‌سازان مسکن و ساختمان استان قزوین
- ۲۱۳. اتاق تعاون استان قزوین
- ۲۱۴. کانون انجمن‌های صنفی کارفرمایی استان قزوین

قم

- ۲۱۵. انجمن شرکت‌های ساختمانی تأسیساتی و راهسازی استان قم
- ۲۱۶. انجمن مدیران صنایع استان قم
- ۲۱۷. انجمن صنفی شرکت‌های خدماتی مهندسی استان قم
- ۲۱۸. انجمن صنفی نمایندگان بیمه آسیا استان قم
- ۲۱۹. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌ها و مؤسسات حمل‌ونقل داخلی کالای استان قم
- ۲۲۰. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی قم

کردستان

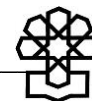
- ۲۲۱. اتاق تعاون استان کردستان
- ۲۲۲. انجمن صنفی شرکت‌های و مؤسسات حمل‌ونقل کالا سنندج
- ۲۲۳. خانه صنعت معدن و تجارت کردستان
- ۲۲۴. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی سنندج

کرمان

- ۲۲۵. انجمن صنفی نمایندگان بیمه ایران استان کرمان
- ۲۲۶. انجمن صنفی صافکار و اطاقساز استان کرمان
- ۲۲۷. انجمن صنفی حمل‌ونقل کرمان
- ۲۲۸. انجمن صنفی سرمایه‌گذاران مجتمع‌های خدمات رفاهی بین‌راهی استان کرمان
- ۲۲۹. اتاق اصناف مرکز استان کرمان
- ۲۳۰. انجمن صنفی کارفرمایی نمایندگی‌های بیمه البرز استان کرمان
- ۲۳۱. اتاق بازرگانی صنایع معادن و کشاورزی کرمان

کرمانشاه

- ۲۳۲. خانه صنعت معدن و تجارت استان کرمانشاه

۲۳۳. کانون کارفرمایان استان کرمانشاه

۲۳۴. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه

کهگیلویه و بویر احمد

۲۳۵. اتاق اصناف مرکز استان کهگیلویه و بویر احمد

۲۳۶. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های حمل‌ونقل استان کهگیلویه و بویر احمد

۲۳۷. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کهگیلویه و بویر احمد

گلستان

۲۳۸. انجمن صنفی نمایندگان بیمه آسیا استان گلستان

۲۳۹. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌های تأسیساتی و ساختمانی استان گلستان

۲۴۰. اتاق تعاون استان گلستان

۲۴۱. انجمن صنفی شرکت‌های حمل‌ونقل مینی‌بوسرانی گرگان و حومه

۲۴۲. خانه صنعت، معدن و تجارت استان گلستان

۲۴۳. انجمن صنفی کارفرمایی صنعت شالیکوبی داران استان گلستان

۲۴۴. اتاق اصناف گلستان

گیلان

۲۴۵. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت‌ها و مؤسسات مسافربری شهرستان رشت

۲۴۶. انجمن صنفی کارفرمایی واحدهای اقامتی مسافر شهرستان بندرانزلی

۲۴۷. اتاق اصناف گیلان

۲۴۸. انجمن صنفی نمایندگان بیمه آسیا استان گیلان

۲۴۹. انجمن صنفی شرکت‌های حمل‌ونقل جاده‌ای داخلی کالا شهرستان بندرانزلی

۲۵۰. انجمن صنفی صنایع آرد استان‌های گیلان و زنجان

۲۵۱. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی گیلان

لرستان

۲۵۲. انجمن صنفی نمایندگی‌های سایپا و سایپا یدک استان لرستان

۲۵۳. انجمن صنفی انبوه‌سازان مسکن و ساختمان استان لرستان

۲۵۴. انجمن صنفی کارفرمایان شرکت‌های مسافربری شهرستان بروجرد

۲۵۵. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خرم‌آباد

۲۵۶. انجمن صنفی آموزشگاه‌های آزاد شهرستان کوهدشت و حومه

۲۵۷. انجمن تخصصی صنایع همگن سنگبران استان لرستان

۲۵۸. اتاق تعاون استان لرستان

۲۵۹. انجمن صنفی دفاتر پیشخوان خدمات ارتباطی استان لرستان

۲۶۰. اتاق اصناف لرستان

مازندران

۲۶۱. انجمن صنایع همگن شیمیایی و سلولزی استان مازندران (یک پرسشنامه)

۲۶۲. انجمن صنفی دفاتر پیشخوان دولت استان مازندران

۲۶۳. انجمن صنفی نمایندگان بیمه آسیا استان مازندران

۲۶۴. انجمن صنفی گل و گیاه زینتی شهرستان آمل و حومه

۲۶۵. اتحادیه صادرکنندگان مازندران

۲۶۶. انجمن صنفی کلینیک‌های دامپزشکی استان مازندران

۲۶۷. انجمن صنفی انبوه‌سازان مسکن آمل

۲۶۸. انجمن صنفی دفاتر پیشخوان دولت شهرستان‌های قائمشهر، جویبار و سوادکوه

مرکزی

۲۶۹. خانه صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی

۲۷۰. انجمن پیمانکاران عمرانی استان مرکزی

۲۷۱. سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان مرکزی

۲۷۲. انجمن صنفی دفاتر پیشخوان دولت و بخش عمومی غیردولتی استان مرکزی

۲۷۳. انجمن صنفی سازندگان تجهیزات و پیمانکاران نفت، گاز، پتروشیمی و نیروگاهی استان مرکزی

(یک پرسشنامه)

۲۷۴. انجمن صنفی سنگبران شهرستان محلات

۲۷۵. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اراک

۲۷۶. انجمن صنفی کانون آگهی‌های تبلیغاتی استان مرکزی

۲۷۷. اتاق تعاون استان مرکزی

هرمزگان

۲۷۸. اتاق تعاون استان هرمزگان

۲۷۹. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بندرعباس

۲۸۰. انجمن شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی هرمزگان

همدان

۲۸۱. انجمن کارفرمایی تولیدکنندگان تخم مرغ نطفه دار استان همدان
۲۸۲. اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان طلا، نقره، جواهر و سنگ های قیمتی استان همدان
۲۸۳. اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی همدان
۲۸۴. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت های مسافربری همدان
۲۸۵. کانون انجمن های صنفی کارفرمایی استان همدان

یزد

۲۸۶. انجمن صنفی کارفرمایی شرکت ها و مؤسسات حمل و نقل یزد و حومه
۲۸۷. انجمن صنفی کارفرمایان شرکت های حمل و نقل کالای شهرستان طبس و حومه
۲۸۸. اتاق تعاون استان یزد
۲۸۹. انجمن صنفی کارفرمایی کارخانجات کاشی، سرامیک و چینی یزد (یک پرسشنامه)
۲۹۰. انجمن شرکت های ساختمانی و تأسیساتی و راهسازی استان یزد
۲۹۱. کانون انجمن های صنفی کارفرمایی استان یزد
۲۹۲. خانه صنعت، معدن و تجارت یزد

پیوست ۲ - نظرخواهی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی - گروه مطالعات محیط کسب و کار
(نظرخواهی فصلی از تشکلهای اقتصادی سراسر کشور برای انعکاس به نمایندگان مجلس شورای اسلامی)
سؤال - طی پاییز ۱۳۹۳، هریک از مؤلفه‌های زیر، چقدر در اداره شرکت‌ها و واحدهای تولیدی عضو تشکل شما مشکل ایجاد کرده است؟ لطفاً به هر مورد از ۱ تا ۱۰ نمره دهید. به موردی که در اداره واحدهای تولیدی عضو تشکل شما، مشکل چندانی ایجاد نکرده، نمره ۱ و موردی که اداره واحدهای عضو تشکل شما را تقریباً غیرممکن کرده است، نمره ۱۰ بدهید (مشکلات حادثه، نمرات بالاتر).

مشکلات متعارف تولیدکنندگان ایرانی (به ترتیب الفبا)	نمره از ۱ تا ۱۰ (بدترین ارزیابی: ۱۰)
اعمال تحریم‌های بین‌المللی علیه کشورمان	
برگشت چک‌های مشتریان و همکاران	
بی‌تعهدی شرکت‌ها و مؤسسات دولتی به پرداخت به‌موقع بدهی خود به پیمانکاران	
بی‌ثباتی در قیمت مواد اولیه	
بی‌ثباتی قوانین و مقررات مربوط به تولید و سرمایه‌گذاری	
تعرفه پایین کالاهای وارداتی و رقابت غیرمنصفانه محصولات رقیب خارجی در بازار	
تمایل مردم به خرید کالاهای خارجی و تقاضای کم برای محصولات ایرانی مشابه	
تولید کالاهای غیراستاندارد، تقلبی و عرضه نسبتاً بدون محدودیت آن به بازار	
زیاد بودن تعطیلات رسمی	
ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین سرمایه از بازار غیررسمی	
ضعف دادسراها در رسیدگی مؤثر به شکایت‌ها و اجبار طرف‌های قرارداد به انجام تعهدات	
ضعف زیرساخت‌های تأمین برق	
ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل	
ضعف نظام توزیع و مشکلات رساندن محصول به‌دست مصرف‌کننده	
عرضه کالاهای خارجی قاچاق در بازار داخلی	
قیمتگذاری غیرمنطقی محصولات تولیدی توسط دولت و نهادهای حکومتی	
محدودیت قانون کار در تعدیل و جابجایی نیروی کار	
مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها	
موانع تعرفه‌ای صادرات محصولات و واردات مواد اولیه	
نرخ بالای بیمه اجباری نیروی انسانی	
وجود مفسد اقتصادی در دستگاه‌های حکومتی	

لطفاً با پاسخ به دو سؤال زیر، نظرتان را به سیاستگذاران کشور اعلام و آنها را در تصمیم‌گیری بهتر یاری بفرمایید:
سؤال ۱. در پاییز امسال نسبت به پاییز سال گذشته (۱۳۹۲)، میزان تولید در واحدهای عضو تشکل شما چه تغییری کرده است؟

۱. بیشتر شده است ۲. تفاوتی نکرده است ۳. کمتر شده است

سؤال ۲. کدام گزینه برای نرخ ارز (تومان برحسب دلار) برای تولید و سرمایه‌گذاری واحدهای عضو تشکل شما مفیدتر است؟ ۱. بالاتر از ۲۸۵۰ تومان ۲. حدود ۲۸۵۰ تومان ۳. پایین‌تر از ۲۸۵۰ تومان

نام کامل تشکل شما: (الزامی است)..... مهر یا امضای مقام مسئول:.....

نشانی وبسایت تشکل:..... نشانی پست الکترونیک فعال تشکل:.....

(لطفاً پس از تکمیل به دورنگار ۸۳۳۵۷۱۷۹ -۰۲۱ یا پست الکترونیک business@majlis.ir ارسال بفرمایید) مهلت ارسال: ۷ روز پس از دریافت پرسشنامه.

منابع و مأخذ

۱. پرسشنامه‌های تکمیل شده توسط ۲۹۲ تشکل اقتصادی از سراسر کشور در فرآیند مطالعه میدانی این گزارش (اصل پرسشنامه‌های تکمیل شده در گروه مطالعات محیط کسب‌وکار در مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی محفوظ است)
۲. مرکز آمار ایران، حساب‌های ملی ایران، ۱۳۷۰-۱۳۹۰.
۳. گروه مطالعات محیط کسب‌وکار مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، گزارش‌های پایش محیط کسب‌وکار ایران، سال‌های مختلف.
4. Shane S. A General Theory of Entrepreneurship: The Individual-Opportunity Nexus. Edward Elgar Publishing, 2003.
5. Shane, S. and Venkataraman, S. The promise of entrepreneurship as a field of research. Academy of Management Review, 26(1), 2000.
6. Churchman c. Philosophical Speculations on Systems Design, center for research in management science, university of California, 1973.

شناسنامه گزارش

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۴۲۹۵

عنوان گزارش: پایش محیط کسب‌وکار ایران در پاییز ۱۳۹۳ (ارزیابی ۲۹۲ شکل اقتصادی سراسر کشور از مؤلفه‌های ملی محیط کسب‌وکار در ایران)

نام دفتر: مطالعات اقتصادی (گروه مطالعاتی محیط کسب‌وکار)

تهیه و تدوین‌کنندگان: شاهین جوادی، زهرا نعیمی، محسن مقیسه

ناظر علمی: سیدامیر سیاح

اظهارنظرکنندگان: فتح‌الله تازی، رؤیا طباطبایی یزدی و بایزید مردوخی

متقاضی: معاونت پژوهش‌های اقتصادی

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی:

۱. محیط کسب‌وکار

۲. محیط نهادی

۳. محیط اقتصادی

۴. شاخص

۵. نگرش‌سنجی

۶. تئوری عمومی کارآفرینی شین

تاریخ انتشار: ۱۳۹۴/۳/۲۳